

Szolnok Megyei Jogú Város

Alpolgármestere

Az előkészítésben közreműködött:

Humán Igazgatóság Munkatársai

Integrációs Munkabizottság

Az előterjesztést véleményezi:

Egészségügyi, Szociális és Sport Bizottság

Pénzügyi Bizottság

Oktatási és Kulturális

Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének

2010. február 24-i ülésére

A Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának felülvizsgálatára és aktualizálására, valamint a 215/2008. (VII.24.) számú közgyűlési határozat mellékletét képező Anti-szegregációs Terv felülvizsgálatára

Tisztelt Közgyűlés!

A Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a városban élő halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi rétegek életésélyének javítására, - különösen a cigány/roma lakosság társadalmi és gazdasági integrációja, a kisebbségi identitás megőrzéséhez szükséges feltételek biztosítása, és a megvalósuláshoz szükséges legszélesebb körű társadalmi konszenzus kiépítése és fenntartása érdekében - alkotta meg 2005-ben Integrációs Programját.

Az Integrációs Program koncepcionális kidolgozásakor abból a társadalmi tényből indultunk ki, hogy a támogatni kívánt hátrányos helyzetű társadalmi rétegek - körében jelentősen felülreprezentált cigány/roma lakosság - helyzete összetett hátrányokkal terhelt, ily módon nem redukálható egyszerűen csak szegénységi, vagy kisebbségpolitikai kérdéssé. A szóban forgó nemzeti-kisebbségi csoporttal való foglalkozás - már csak létszámviszonyaik alapján is - kiemelt hangsúlyt érdemel.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának „Roma Integrációs Programja”, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életésélyének javításáról szóló 144/2005. (III.31.) számú közgyűlési határozattal elfogadott alapkoncepcióban rögzítettek alapján továbbra is elmondható, hogy a cigány/roma közösségek helyzete sok tekintetben más, mint általában a hátrányos helyzetű társadalmi csoporthoz sorolhatóké, vagy mint a többi hazai kisebbségé. Gondjaik kevésbé az identitás megőrzésével kapcsolatos - nyelvi, kulturális - jellegűek, esetükben leginkább hatványozottan a szociális, egészségügyi, foglalkoztatási, oktatási, szakképzési és diszkriminációs problémák merülnek fel.

A társadalmi problémák összetett jellegéből adódóan, ezek a kisebbségi jog keretei között nem oldhatók meg. A kisebbségi önkormányzatok, mint elsődleges legitim érdekképviselet nem rendelkeznek a szükséges felhatalmazással és eszközökkel, ezért más típusú állami és önkormányzati intézkedést igényelnek.

A Roma Integráció Európai Évtizede 2005–2015 elnevezésű program, - amely magyar kezdeményezésre indult-, elvileg már 5 éve fut. De ha megnézzük a programmal kapcsolatos nagyszámú elérhető dokumentumot, akkor csupán helyzetértékelő háttéranyagokat látunk, mérhető eredményeket produkáló és a helyi integrációs törekvéseket támogató stratégiai programnak azonban nyoma sincs. Az elemzéseken alapuló problémafelvetések mellé gyakorlati megoldásokat kellett volna állítani, ezeknek azonban még a vázlata is hiányzik.

Ezért az önkormányzat humán ágazatára hárult a feladat, hogy a cigányság társadalmi integrációs esélyeinek növeléséhez képviselje a hosszú távú települési fejlesztési elképzelések és önkormányzati támogatások biztosítását, valamint stabil - főként lokális - társadalmi együttműködést és szolidaritást alakítson ki.

Az eltelt 5 éves munkát követően, 2010. év egyik legfontosabb felismerése, hogy valóságosan létező problémáról van szó, amelyre valóságos megoldást kell találni, és a problémákat, köztük a cigány/roma nemzetiségi csoport integrációját, lehetőleg keletkezésük helyén, esetünkben Szolnok városában kell megoldani.

A megvalósítás garanciális elemeként, a Közgyűlés felhatalmazása alapján, a Polgármester létrehozta az Integrációs Munkabizottságot, mely az elfogadott közgyűlési határozat mellékletét képező éves Cselekvési Feladatterv alapján, folyamatosan ellátja a társadalmi előkészítést, egyeztetést, valamint koordinálja és végzezi a települési integrációs projektek gyakorlati megvalósítását, felügyeli és elősegíti a költségvetési rendeletben biztosított integrációs szakfeladati forrás szakszerű felhasználását.

A munkabizottság strukturális és működési megújulása jelentősen javította a vállalt feladatok ellátásának hatékonyságát. Ehhez jelentősen hozzájárult, hogy a Polgármesteri Hivatal Humán Igazgatósága szervezetében 2008. április 01.-vel „integrációs ügyintéző”-i fejlesztés történt, mellyel kialakultak és beépültek a feladatok hatékony szakértői támogatását és képviselést lehetővé tévő protokollok.

A munkabizottság elnökségét képező hivatali és intézményi delegáltak feladata egyszerűsödött és célirányosabbá vált. Ezen a munkaszinten, az önkormányzati és hivatali stratégiai tervezés megjelenésével, kapacitás szabadult fel és csökkent a partnereinkre háruló adminisztrációs teher. Ugyanakkor minden közvetlen beavatkozást igénylő tervezett és ad hoc feladat az operatív szintre került, melyek tervezését és végrehajtását az ágazati szakértői teamek, valamint szükség szerint a társadalmi egyeztető kerek-asztalok végezték.

Azt is el kell mondani, hogy nem minden partnerszervezet vagy személy fogadta megelégedéssel időszakonként ezen törekvéseket. A bizottság működtetésének célszerűségét nem értő, vagy sajátos érdekviszonyon alapuló kritikák figyelmen kívül hagyták, hogy egy megyeszékhelyi léptékű, professzionális szakmaiságra törekvő, hosszú távon fenntartható, megvalósítható és hatékony operatív stratégián dolgozunk, amely túlmutat a deklarációk és a tanácsstermek szintjén.

Az Integrációs Program létrejöttéig a város nagyon rosszul sáfárkodott mind a tapasztalataival, mind a cél érdekében mozgósítható szellemi és anyagi erőforrásaival. Ezen folyamatokat kívánjuk egy hatékonyságot és társadalmi fejlődést biztosító dimenzióba terelni.

Ennek köszönhetően az Integrációs Munkabizottság felkért szakértőinek munkája megszabadult a formális bürokráciától, meghatározó munkamódszerré a korábbi formális - forrásfelosztó - üléselés helyett, a rendszeres szakmai egyeztetés és munkatervezés vált.

A munkaszervezés ily módon történő megváltoztatása tette lehetővé, hogy rugalmasan reagálhassunk az Integrált Városfejlesztési Stratégiát támogató „Anti-szegregációs Terv”-ezés 2010. évi halaszthatatlan feladatainak előkészítésére, tervezésére és lebonyolítására.

A 2010. évi költségvetésben az Integrációs Programot támogató ágazati szakfeladati források címzetten, egységes számviteli szerkezetű, „Integrációs Program” szakfeladatként jelentek meg Szolnok Megyei Jogú Város 2010. évi költségvetése „Humán Szakfeladat, Szociális feladatok” tervezési egységében. Ezen - az „Integrációs Program” költsége, „Anti-szegregációs - humán tervezési - feladatok költsége”, a „HHH közterületek közegészségügyi feladatainak költsége”, és a „Szegregátumok közbiztonsági fejlesztése projekt költsége” - szakfeladati soron összességében **6 795 000,- Ft** forrás került biztosításra.

A 2010. évi Cselekvési Feladatterv Integrációs Munkabizottság általi előkészítése során is megfogalmazódott, hogy a betervezett, és a feladattervben szereplő célok vélelmezhetően nem lesznek teljesíthetőek maradéktalanul a - 2009. évihez képest 18,84 %-al csökkent - rendelkezésre álló és bevonható források szűkössége, illetőleg a kezelendő problémák kiterjedtsége és azok komplex rendszere folytán.

Ugyanakkor azt is rögzítettük, hogy a célcsoportok halmozott hátrányainak kompenzálása és megszüntetése nem pusztán anyagi ráfordítás függvénye, hanem a beavatkozások eredményességét elősegítő szakmai csoportok és a helyi közösségek által teremtett konstruktívan együttműködő társadalmi környezeté is.

Az eltelt egy év igazolta célkitűzéseink helytállóságát és értékítéletünk helyességét. A leszakadó réteghelyzetben lévők problémáira történő elégséges kormányzati reagálás elmaradásának társadalmi következményei számszerűen mérhetők. A leszakadó rétegek integrációjához szükséges szolidaritás, támogató közhangulat fogyóban van. Mára a mértékadó-, és befogadó attitűdöt mutató, véleményformáló középosztályi polgárok is türelmetlenné váltak, és határozott lépéseket és eredményeket várnak.

Másrészt elvárják, hogy az érintett társadalmi csoportok, köztük a többszörösen hátrányos helyzetű cigány/roma nemzeti kisebbségi csoportok, a társadalom egészére kiterjedő öngondoskodás szellemében, maguk is önállóan akarjanak tenni saját boldogulásukért, és ne csak a többségi társadalom segítségére apelláljanak.

Ezen elvi kiinduló pontok elfogadásához társul annak önkormányzati felismerése, hogy mindezen környezeti feltételek és célok teljesíthetőségéhez, előbb helyzetbe kell hozni az érintetteket. Leginkább azért, mivel egyfelől alacsony érdekérvényesítő képességük okán önmaguktól már képtelenek a kezdeményezésre, másfelől egy megmerevedett társadalmi-gazdasági környezet veszi körül őket, amelyben elbuknak a legjobb kezdeményezések is.

Ezért intézményeinkkel és partnereinkkel rengeteg erőfeszítést tettünk, hogy a rászoruló, társadalmi és fizikai peremhelyzetben lévő embertársainkat olyan programokkal segítsük, melyek több szegénységi dimenzióra együttesen hatnak, és lényegi életminőség-javulást eredményeznek rövid idő alatt.

Közvetlen törekvéseinket jótékonyan befolyásolta a „közmunka program” nyújtotta előnyök hatékony kihasználása. Bár a kezdetekkor látható volt, hogy a város szegregált területein koncentrálnak, képzetlen, főként cigány/roma aktívkorú munkaképes lakosság a helyi szervezésű közmunkákon keresztül nem érheti el az elsődleges munkaerő-piacot, a határozott idejű - napi 6-8 órás - munkajövedelemhez jutás kedvezően hatott a célcsoporttal folytatott párbeszédre, és tapasztalataink bővülésére.

Ma már elvitathatatlan tény, hogy azok a nemzedékek, amelyek már kikerültek az iskoláztatás időszakából és mára nyilvánvalóan elveszítették szakmai ismereteik jelentős részét is, nem terelhetők vissza az oktatási rendszerbe. Számukra másodlagos, szociális munkaerő-piacot, alternatív munkaerő-irányítási és gazdálkodási rendszereket kell létrehozni.

A szolnoki program kiemelt célja: Vagy a munkát kell elvinni az inaktív munkaképes lakossághoz, vagy a munkavállalót kell odavinni a munkához. E tekintetben siker történeteket is magunkénak vallhatunk. Ezek körében érdemes megemlíteni az árvízi-védekezés munkálatait, a városkertészeti-, és parkgondozói munkákat, a cigány/roma gyermekvédelmi-, és szociális asszisztensek hálózatát, valamint a Közösségi Bűnmegelőzési Szolgálat működtetését.

Ez utóbbi projekt jelen ismereteinkkel országos jelentőségű. Közfoglalkoztatáson alapuló integrált bűnmegelőzési modellt eddig egyetlen önkormányzat sem alkalmazott. Társadalmunk jelentős része a - stigmákkal terhelt és előítéletes – szakmai megalapozottságot és körültekintést nélkülöző média-magatartás miatt azt hiszi, hogy a bűncselekményeket elkövetők többnyire cigány/roma származásúak, a sértettek pedig a többségi társadalomhoz tartoznak. A valóság azonban más.

A bűnözés - főként a vagyonelleni kriminalitás - a társadalmi réteghelyezettel áll szoros összefüggésben. A halmozottan hátrányos helyzetű, leszegényedett területeken az áldozatok leggyakrabban cigány/roma származásúak. Számos okból viszont, ezen sértetti körben igen alacsony a feljelentési hajlandóság, és a cigány/roma áldozat ritkán lesz média-szenzáció.

Ezen körülmények felismerése és tudományos igényű kutatása credményeként bizonyítottuk, hogy a származás, a mélyszegénység, és a kényszerű munkanélküli lét nem szükségszerű velejárója a közbiztonság romlásának.

Törekvéseink és alkalmazott módszereink bizonyítják, hogy lehetséges a helyi közbiztonság növelése, megteremtése saját eszközökkel is.

Ezért a jövőben intenzív társadalmi bűnmegelőzési gondolkodás és cselekvés megindításra volna szükség. Első lépésként megnyugtató, hogy a város egyes szegregált területein újra lesznek körzeti megbízottak, de hosszabb távon a bűnmegelőzésnek is egy átfogó települési integrációs projektbe kell majd beágyazódnia.

Az egységes szerkezetű, konkrét területi és időbeni hatállyal rendelkező és azonos elvi alapokon álló intézkedések tervezése azért is elengedhetetlenül fontos, mert ma már az kinyilatkoztatható, hogy a cigány/roma kisebbség társadalmi kirekesztettségét nem kizárólag a hátrányos megkülönböztetés, hanem számos történelmi-gazdasági tényező kölcsönhatása okozza. Ennek következtében, ezt a helyzetet orvosolni kívánó stratégiának nem etnikai hovatarozás szerint, hanem gazdasági tényezők alapján kell meghatározniá célcsoportját.

Az Integrációs Program egyik legfontosabb prioritásként rögzítettük, hogy a rasszizmus és a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem elengedhetetlen a befogadó társadalom építéséhez. Ugyanakkor e területen létező látens jelenségek felszámolása a legnagyobb kihívás, főként hogy az anti-diszkriminációs intézkedések önmagukban nem képesek előmozdítani a cigány/roma csoporthoz sorolt szegények társadalmi befogadását, mivel kirekesztésüket elsősorban egyéb történelmi és gazdasági tényezők határozzák meg.

A 2007. évben elvégzett anti-szegregációs helyzetértékelés javaslata értelmében, a cigány/roma lakosok kilátástalan életkörülményeinek javítását célzó helyi erőfeszítéseknek nem elég az általában vett szegénység felszámolására törekednie, hanem a szegénység egy

speciális formájával, - a rendszerváltásokat és gazdasági átmeneteket követően kialakult -, területileg koncentrált külvárosi, marginális mélyszegénységgel kell felvennie a harcot. A szegénység e formája a szolnoki cigány/roma nemzeti kisebbséghez sorolt lakosság többségét közvetlenül, vagy közvetve érinti.

A Szolnok Városi integrációs munkát támogató elemzések és helyzetfeltárások rámutattak többek között a nyomor erős területi jellegére is. Azaz a mélyszegénységnek egyes városi területeken tapasztalható koncentrációjára. Ezen városi területek a legkülönbözőbb társadalmi hátrányokat - mint például az alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, alacsony várható életkor, stb. - egyesítő, infra-struktúráisan elmaradott körzetek. Ezek egy részét szegregátumként jelöli Szolnok Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának mellékletét képező Anti-szegregációs Terve.

Az említett IVS mellékletét képező Anti-szegregációs Terv elkészítésének önkormányzati kötelezettsége is azt támasztja alá, hogy a hosszú távú integrációs stratégiaalkotás megkerülhetetlen, melynek célja, a városban élő cigány/roma lakosság társadalmi integrációja, a kisebbségi identitásuk megőrzéséhez szükséges feltételek egyidejű biztosításával. Az ilyen összehangolt adminisztratív cselekvés hivatott elősegíteni az elsődleges munkaerő-piacon munkalehetőség és piacgazdasági pozíció biztosítását, az adófizető állampolgárrá válást, az emancipált társadalmi státuszt, a nem cigány kisebbséghez tartozókkal egyenrangú közéleti szerepvállalási lehetőséget. Jogot és feltételeket a cigány/roma kultúra értékeinek, és a szabadon választott kisebbségi identitás megőrzésére és megerősítésére.

Vitathatatlan, hogy a magyar társadalomban továbbra sincs jelenleg teljes körű konszenzus arra vonatkozóan, hogy milyen típusú intézkedéseket kell tenni a cigányság helyzetének javítása érdekében. Azt viszont tisztán kell látni, hogy a szegénység és területi szegregáltság nem kizárólag a cigány/roma nemzeti kisebbséghez tartozókat érinti, ezért a jövőbeni cselekvéseinkben egyértelmű különbséget kell tenni az általános szociális és etno-specifikus beavatkozások között.

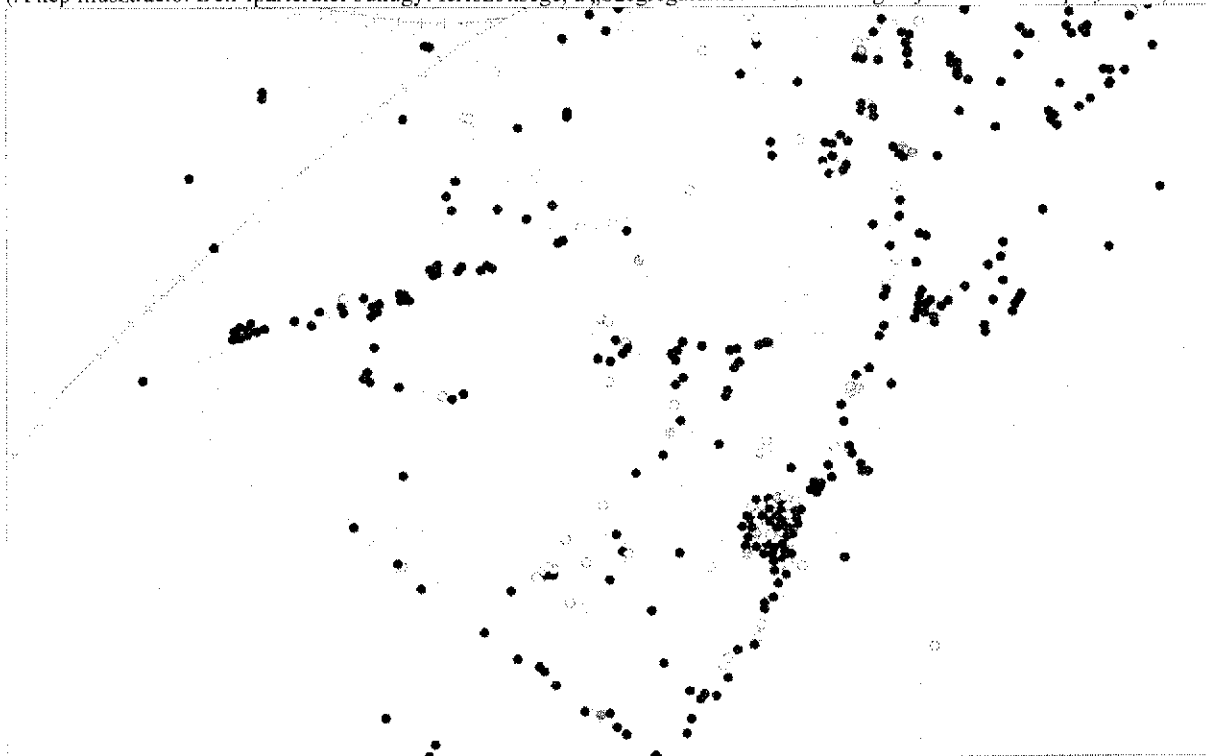
A kifejezetten cigány/roma kisebbséget célzó programok csak akkor ésszerűek, ha valamilyen etnikai sajátossággal - pl. etnikai alapú diszkrimináció - kapcsolatos hátrányt kíván egyértelműen kezelni. Amennyiben a kirekesztést eredményező társadalmi dimenziókra kívánunk befolyással lenni, mint pl. az alacsony iskolai végzettség, képzetlenség, területi szegregáltság, stb., akkor nem mint etnikai csoport, hanem mint gazdasági célcsoport relevánsak.

A szemlélet-váltás annál is inkább indokolt, mivel Szolnok Város középtávú területi fejlesztéseit rögzítő IVS végrehajtása alapján, olyan dinamikus központok jöttek és jönnek létre, melyeket érintő gazdasági és szociális beavatkozások koncentrációja eredményeként az egyes városi területek közötti polarizáció tovább mélyülhet. Ezért az integráció alapelveivel megegyező, a célcsoportok egyedi igényeinek kielégítésére reagáló, komplex és intenzív programokat szükséges kidolgozni, melyek megakadályozzák, hogy a szegregált városi területeken visszavonhatatlan hátrányok keletkezzenek.

Ahhoz, hogy láthatóvá váljanak azok a válságterületek és közösségek, melyeket leginkább sújtja a szegénység és társadalmi kirekesztettség, egy ún. „Települési Válság-térkép”-et kell létrehozni. Ezen „válság-mutatókat” tágabb körben célszerű meg határozni, mint az ASZT készítésénél korábban alkalmazott kartogramok esetében. Ilyenek: a lakókörnyezetben

elérhető munkahelyek, dinamikus központok távolsága, munkanélküliség, lakóövezeti közszolgáltatások, környezeti feltételek, infra-strukturális ellátottság, iskolai végzettség, közösségi-társadalmi viszonyok, stb.

(A kép illusztráció: Déli-Iparterület bűnügyi fertőzöttsége, a „Szegregátumok közbiztonsági fejlesztése 2008. projektből)

Tisztelt Közgyűlés!

Szolnok Város Integrációs Programja továbbra is országosan mintaértékű kezdeményezés, melynek célja a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoporthoz tartozók, kiemelten a cigány/roma kisebbség esélyegyenlőségének javítása, leszakadásuk megállítása, és társadalmi integrációjuk elősegítése, úgy, hogy közben meg tudják őrizni a saját kulturális és közösségi értékeiket.

Bátran kijelenthetjük, hogy Szolnok város 2004.-től kezdődően nyíltan és hittel nézett szembe a probléma megoldásával, és módszeres építkezésünk nyomán tartós pozitív változások mutatkoznak. Az is látható, hogy a rászoruló, különösen a cigány/roma és a többségi társadalom tagjai között szakadék húzódik.

Az egyes anti-szegregációs, szociális város-rehabilitációs feladatok tervezése során - az egyes társadalmi csoportok érintettségétől és vélt „érdeksérelmétől” függően - kicléződő vita alakult ki, melyek kezelése során különösen fontos a Közgyűlés döntéshozóinak következetes kiállása, mivel a társadalmi megbékélés és konstruktív együttélés lépcsőzetesen a demokratizálás, a legitimitáció és a mobilizáció elveinek figyelembevételével dolgozható ki sikeresen.

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programja a konszenzus programja, amely 6. éve biztosítja a HHH. célcsoportok igényeire reagáló összehangolt cselekvést, és a párbeszédhez szükséges konszolidált közállapotokat.

A kiterjedt városi szegénység mérséklése érdekében továbbra is fontosnak tekintjük a feladatok sokaságának szerepeltetését a munkatervben, még akkor is, ha a megvalósításra a tárgyévben kevés esély mutatkozik, hisz ez által legalább nő az előkészítés, illetve az együttgondolkodás dinamizmusa a megvalósítás érdekében.

Az Integrációs Munkabizottság és szakmai döntés-előkészítő teamek működtetése továbbra is fontos garanciális eleme a program végrehajtásának, mivel elsődleges feladata a cselekvési feladattervben megfogalmazott lakossági közszolgáltatási ellátások racionalizálása, másodsorban a szociális megfosztottságból és a cigány/roma kisebbségi létből adódó hátrányok mérséklése és felszámolása, az ehhez szükséges demokratikus intézményrendszer továbbfejlesztése.

A program végrehajtásához rendelt integrációs szakfeladati forrás korántsem elégséges. Főként annak tükrében, hogy Szolnok Város előttünk álló városfejlesztési elképzeléseinek ütemezéséhez elkészült IVS munkaanyag kötelező mellékleteként, - a kimunkálásban résztvevő anti-szegregációs szakértők iránymutatása alapján, - elfogadásra került Szolnok Megyei Jogú Város Anti-szegregációs Terve. A 215/2008. (VII.24.) közgyűlési határozat 2015-ig számos, a szegregált életkörülmények között élők életkörülményeinek javítását célzó feladatot határoz meg, melyek végrehajtására költségvetési rendeletben biztosítandó források lennének szükségesek. Ezek a 2011. évi költségvetési rendeletről teljes egészében kimaradtak.

Az előterjesztés az Anti-szegregációs Terv struktúráját és célrendszerét megtartó települési, esetleg a folyamatok hosszútávon befolyásoló mikro-térségi, krízistérkép megrajzolására tesz javaslatot, amely a legalapvetőbb jellemzői alapján méri fel és határolja be a statisztikai és szakpolitikai-tervezési szempontból egyelőre "láthatatlan" krízisterületeket. Tesszük azt azért, mert az elmúlt 2 évben az ASZT végrehajtásához szükséges pénzügyi források célhoz rendelt felhasználása rendre átütemeződött, csetenként elmaradt. A kötelezettség-vállalásra jogosult szervezeteknél legtöbbször hiányzik az elköteleződés és adminisztratív kapacitás, valamint az emberi erőforrások hatékony felhasználása.

Úgy véljük, hogy egy ágazatközi **integrált** megközelítésen nyugvó, komplex és átfogó fejlesztési programokat tartalmazó **3-5 éves stratégiára** van szükség, amely a súlyos strukturális hátrányokkal küzdő, elmaradott városi területeken végrehajtandó halaszthatatlan beavatkozásokat rögzíti.

Ezt javasoljuk azért is, mert az ASZT szakértői által előírt – Törteli úti „romatelep” néven ismert – Déli-iparterületi szegregátum 2015-ig történő felszámolásának feladata nem támasztott világos követelményeket, ezért a kialakult állapotok miatt annak újra gondolása indokolt.

Habár a teljes felszámolás időarányos feladatait zömében végrehajtottuk, a szegregátum térbeli és létszámbeli szűkítése nem a várt folyamatok megindulását eredményezte. A kizárólagos önkormányzati felelősségvállalás ily módon történő kikényszerítése, a kormányzati segítség elmaradása, és az örökletes szegénység folyamataiba történő beavatkozási lehetőségek szűkössége okán, az ASZT telep-felszámolási feladatai felülvizsgálatot igényelnek.

Szakmailag indokolt a kormány felzárkóztatási politikáját szem előtt tartó, olyan szakmai változtatások végrehajtása, amely átlátható és számon kérhető feltételrendszerhez köti a támogatásokat. A hátrányos helyzetűek lakhatási feltételein javítani kívánó program

támogatottjainak pedig a munkában, az oktatásban-, képzésben, illetve más közösségi tevékenységekben kell megmutatniuk alkalmasságukat a segítség igénybevételére.

Most, hogy Magyarország adja az uniós elnökséget, esély van arra, hogy a magyar és az összeurópai problématudatosság összeér. A készülő „romaintegrációs stratégia” szinkronban van szakmapolitikai elvárásainkkal, annak magalapozott finanszírozása segítheti hosszú távú integrációs tervezésünket.

A lépéskényszerrel kapcsolatos felismerés pénzügyi környezete a gazdasági-válság miatt kedvezőtlen, de az integrációval kapcsolatos halaszthatatlan feladatok rendszere és összetettsége az innovatív megoldásokon túl jelentősebb önkormányzati anyagi beruházást is igényel.

A nehezítő körülmények ellenére Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata kizárólag az integrációs program továbbvitelében, az Anti-szegregációs Terv célkitűzéseinek ütemezett végrehajtásában, a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek életesélyeinek javításában, és a nemzeti és etnikai jogok legmesszebbmenő biztosításában érdekelt.

Az Integrációs Program végrehajtására létrejött szakmai együttműködés eredményeként partneri kapcsolat alakult ki a munkabizottság, a települési önkormányzat testületei, annak intézményei és a Cigány Kisebbségi Önkormányzat között./ közös programok indítása oktatási, foglalkoztatási, kulturális területeken, közös pályázatok benyújtása, stb./ A megkezdett munkakapcsolat további fejlődésének biztosítéka, hogy a Cigány Kisebbségi Önkormányzat - különösen a hivatalban lévő elnök - Programot segítő hozzáállása és tenni akarása példaértékű.

Az Integrációs Munkabizottság áttekintette a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról szóló 144/2005. (III.31.) számú közgyűlési határozat és a hozzá kapcsolódó 38/2010. (I.25.) közgyűlési határozat 1. számú mellékleteként elfogadott cselekvési feladatterv, valamint a 215/2008. (VII.24.) számú közgyűlési határozat mellékletét képező Anti-szegregációs Terv végrehajtását.

A cselekvési feladattervekben foglalt feladatok, célkitűzések jelentős része megvalósult, vannak feladatok, amelynek végrehajtása érdekében történtek lépések, és vannak olyan célok, melyek továbbgondolást vagy módosítást igényelnek.

Az Integrációs Munkabizottság felülvizsgálta és aktualizálta Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2011. évi Cselekvési Feladattervét, melyet a határozati javaslat mellékleteként javasol elfogadni.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megvitatására és a következő határozati javaslat elfogadására:

...../2011. (II.24.) sz. közgyűlési határozat

A Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának felülvizsgálatáról és aktualizálásáról, valamint a 215/2008. (VII.24.) számú közgyűlési határozat mellékletét képező Anti-szegregációs Terv felülvizsgálatáról

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése a helyi önkormányzatokról szóló többször módosított 1990. évi LXV. törvény 8.§ (1) és (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva, figyelemmel a – „romák társadalmi, gazdasági integrációját elősegítő - 68/2007. (VI.28.) OGY. Határozat „a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai tervéről” dokumentumban foglaltakra az alábbi határozatot hozza:

1./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése megismerte és tudomásul veszi a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjának felülvizsgálatáról és aktualizálásáról, valamint az IVS Anti-szegregációs Terv intézkedéseinek eredményéről szóló beszámolót, amely az előterjesztés 1.sz melléklete.

2./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja a határozat 1.sz. mellékletét képező Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrációs Programjának 2011. évre vonatkozó Cselekvési Feladattervét, ezzel egyidejűleg a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjának felülvizsgálatáról és aktualizálásáról szóló, 38/2010. (II. 25.) számú közgyűlési határozat 1. számú mellékletét hatályon kívül helyezi.

3./ Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése az előterjesztésben foglaltakra figyelemmel, szükségesnek tartja az Integrált Városfejlesztési Stratégiáról szóló 215/2008. (VII.24.) számú közgyűlési határozat mellékletét képező Anti-szegregációs Terv egy éven belüli felülvizsgálatát, melynek részeként a szegénység és társadalmi kirekesztettség által leginkább sújtott válságterületek és közösségek láthatóvá tétele érdekében, egy ún. „Települési Válságterkép” elkészítését támogatja.

Határidő: 2012. február 28.

Felelős: Dr. Kállai Mária alpolgármester

A végrehajtásában közreműködik: Humán Igazgatóság koordinálásában a PH szervezeti egységei
SZMJV PH Főépítésze

Értesülnek: Szalay Ferenc polgármester
Balla György alpolgármester
Dr. Kállai Mária alpolgármester
Szabó István alpolgármester
Dr. Sebestyén Ildikó aljegyző
A Polgármesteri Hivatal igazgatói
SZMJV PH Főépítésze
Integrációs Munkabizottság tagjai a Humán Igazgatóság által
Oktatási-nevelési intézmények vezetői
Szolnok Városfejlesztő ZRT. vezérigazgatója
Kozák Ferenc a Szolnoki Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke

Szolnok, 2011. január 29.

Dr. Kállai Mária

Beszámoló
Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjáról, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javításáról, valamint az IVS Anti-szegregációs Terv 2010. évi intézkedéseinek eredményeiről

Tisztelt Közgyűlés!

Az Integrációs Munkabizottság Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Integrációs Programjának, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek életesélyének javítása érdekében végzett 2010. évi tevékenységről az alábbi tájékoztatót adja:

1. Az Integrációs Program és Cselekvési feladatterv megvalósítása érdekében végzett tevékenység

Mint azt a beszámoló előterjesztésébe is jeleztük, a 2010. évben a vállalt és végrehajtott feladatok jelentősen meghaladták a korábbi tárgyidőszakokban támogatott projektek számát és szakmai tartalmát. Míg korábban az Integrációs Programba illeszkedő projektek többsége előkészítési, működési feltétel-teremtési, humán erőforrás fejlesztési feladatokat tűzött ki, addigra 2010 az eredmények megtartásának, a fenntartható minőségi javulás és szolgáltatás bővítésének éve volt.

A korábban kimunkált tervszerű előkészítő tevékenység, megfelelő alapot biztosított a magas fokú szakmaisággal végzett integrációs folyamatok intenzitás-növelésének. Az integrációs tevékenység szervezése és koordinálása során kiemelten szem előtt tartottuk a költség-hatékony forrásfelhasználást. Az Integrációs Program célrendszerébe illeszkedő, és támogatást igénylő projekteket az előző évinek megfelelő mértékben és esetszámban támogattuk. Az egyes programok támogatásánál kiemelt szempont volt a létrejövő közösségi érték, a fenntarthatóság és a társadalmi felzárkóztatásban elérhető tartós eredmény, melynek során 38 szakfeladati támogatást, illetőleg projektet tudtunk realizálni. Ezek közül kiemelésre érdemes a Biztos Kezdet Gyerekház, Újvárosi TANODA, „SREK – Segítő Rendezvények az Egészségesebb Környezetért”, Újvárosi Napközis Játsszóház és a Közösségi Bűnmegelőzési Szolgálat projektek.

A tárgyidőszakban megvalósuló programok mindegyikének közös jellemzője, hogy azok főként település-fejlesztési célt szolgáltak, és csak másodlagosan jelenthettek meg a pályázók belső szervezeti céljai. Annak érdekében, hogy az integrációs támogatások elérjék a közvetlen célesoportokat, működési célú támogatást nem nyújtottunk, így zárva ki a tényleges tevékenységet nem végző szervezeteket. Azon kisösszegű támogatások esetében, ahol a megvalósítást és pénzkezelést egyszerűbbé tette a hivatal partnerként történő belépése, vállaltuk a koordinációs és monitoring feladatokat, a szakmai lebonyolítás vagy szolgáltatás-vásárlás kötelezettségeinek lebonyolítását.

Mint az fentebb említettük, a célszerűség és szakszerűség kívánalmának megfelelően elkülönült a Bizottsági szintű programalkotás és forrásfelosztás rendszere. Az Integrációs Munkabizottság csak az ügyrendjében rögzített szükséges programalkotó üléseket tartotta, a formális összejöveteleket konstruktív szakmai-, és döntéshozói értekezletekre váltottuk.

Azok a támogatási kérelmek, melyek megfeleltek az önkormányzati célkitűzéseknek és szakmai tartalmuk alapján szorosan illeszkedtek a Cselekvési Feladattervhez, bekerültek SZMJV Polgármesteri Hivatal kötelezettség-vállalási rendszerébe. Az egyes ágazati egyeztetések eredményeként került sor a támogatás mértékének szakmai javaslatételére, illetőleg megállapítására.

Mindezek tükrében a beszámoló formai keretei és tartalmi célkitűzése nem teszi indokolttá, illetőleg lehetővé, hogy minden egyes projekt szakmai eredményeit bemutassuk a beszámolóban. Így annak keretében az egyes integrációs célkitűzések megvalósulásában résztvevő szervezeteket és intézményeket pusztán nevesítjük, a projekteket szakmai területenként a feladatterv tagolásának megfelelően tematikusan mutatjuk be, és csak a horizontális célokat megvalósító projektek releváns adatait taglaljuk.

1.1. Jogegyenlőség érvényesülése:

Az emberi jogok érvényesülésének, a jogegyenlőség megteremtésének és érvényesülésének biztosítása továbbra is az egyik legnehezebb feladat. A jogalkotás folyamatában megjelennek ugyan a kisebbségi jogok, de ez még nem jelent megoldást, csak lehetőséget. Valós előrelépéshez a szabályokon túl előre kell lépni a szemléletmód változásában, változtatásában és a jogalkalmazás folyamatában is.

A cselekvési feladatterv - a megelőző tárgyidőszakokhoz hasonlóan - két feladatot fogalmazott meg a 2010. évre, egyrészt ingyenes tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás fenntartását a városban, másrészt szakmai, szakmaközi egyeztetések tapasztalatcserék megszervezését.

A meghatározott feladatoknak nem titkolt célja volt a társadalmi szolidaritás növelése, az alacsony érdekérvényesítési képességű célcsoportok iránt. Főként olyan időszakban felbecsülhetetlen ezen tevékenység, mikor a társadalom gazdasági versenyképességének féltése szembekerül a szociálpolitikai rendszerekkel.

A marginalizálódott társadalmi státuszú lakosság kitörési lehetőségeit és mobilizációs képességét, a tájékozottság növelésével lehet jelentősen fokozni.

A tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás területén elért korábbi évek eredményeit megőriztük. A korábbi gyakorlatnak megfelelően a kisebbségi jog területén a Szolnoki Cigány Kisebbségi Önkormányzat folytatott folyamatos segítségnyújtást, tanácsadást. Közreműködtek és közvetítettek az - kulturális másságnak ítélt – eltérő életstílusból adódó konfliktusok megelőzésében, kezelésében, a lokálisan jelentkező lakossági fórumok és közmeghallgatások érdemi és konstruktív lebonyolításában.

Jelentősen javult az integrációs és cigány/roma kisebbségi feladatokat érintő kommunikáció színvonala. Az önkormányzati törekvések társadalmasításában mindvégig biztosított volt a Cigány Kisebbségi Önkormányzati támogatás és konszenzus. Ezen eredmények különösen felértékelődtek a cigány/roma nemzetiségű személyek biztonságérzetének alakításában. Míg az ország több pontján jogszerűtlen önvédelmi reakciók is indukálódtak, és önbíráskodásig fajuló konfliktusok keletkeztek, jelentős energiákkal ugyan, de sikerült kezelhető szinten tartani a jogbiztonságot és az esetenkénti indulatokat.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium részleges támogatásával megvalósuló, „Szegregátumok közbiztonsági fejlesztése” elnevezésű országos mintaprojektünk

professzionális szintre emelésével, Szolnok város közcélú foglalkoztatási programjába integráltan megjelenő „Közösségi Bűnmegelőzési Szolgálat”, megfelelő válasz volt ezen kihívásokra.

A tárgyidőszak tapasztalata volt, hogy napjainkban legkevésbé az emberi-, és kisebbségi jogok sérelméből adódó hátránykompenzáció iránt van igény, ellenben a munkavállalói-, hivatali ügyintézési-, közüzemi ügyfélszolgálati-, krízis-támogatási tanácsadást preferálta a célcsoportot jelentő kliensi kör.

Ezen igény kielégítésére, a pályázati támogatás útján 2008-ban bevezetett „Munkaerő-piaci menedzser” programot folytattuk tovább, melynek során 2 fő érettségizett, cigány/roma önazonosságát vállaló munkatárs, közfoglalkoztatás keretében 2010. november 30.-ig végezte ügyfélkapcsolati és ügyfélszolgálati munkáját.

Az ügyfélfogadási-szolgáltatást felkreszők problémái az alábbiak szerint oszlottak meg:

- jogi segítségkérés
- segítségkérés nevelési, oktatási ügyekben
- segítségkérés szociális támogatási-, lakhatási kérelmek során
- önkormányzati és hatósági ügyben segítség-kérés
- ösztöndíj pályázat-írás
- képzési-, oktatási rendszerekbe történő bejutás támogatása
- foglalkoztatás szervezése
- adósság-, krízis-kezelés

Eredményes munkát végeztünk a jogegyenlőség elősegítését célzó szakmai, szakmaközi egyeztetések területén.

A jogsegély-szolgáltatást biztosító szervezetek civil, önkormányzati és állami szervek bevonásával folyamatos szakmai egyeztetést folytattunk, melynek keretében az egyes szervezetek megismerték egymás működési területét, meghatározták az egyes szervezetek kompetencia határait.

A megbeszélés keretében megállapodás született a jogsegély szolgáltatás területén az együttműködés lehetőségeiről és formáról. A párhuzamosságok elkerülése érdekében folyamatosan részt veszünk a JNSZ Megyei Esély Szociális Közalapítványa RSZFK Esélyegyenlőségi Iroda Esélyek Háza által koordinált „JNSZ Megyei Romaügyi Kerekasztal” munkájában, ahol biztosított a már meglévő igazságügyi-, igazságszolgáltatási-, rendvédelmi interperszonális együttműködéseink folytonossága. Ezen fórumokon gyakorta témavezetőként, előadóként veszünk részt, biztosítva programunk nyilvánosságát, térségi bemutatását.

A jogegyenlőség érvényesítése az egyik legnehezebb feladat, hisz évszázados beidegződések, előítéletek mellett kell biztosítani a cigány/roma lakosság jogszabályokban rögzített esélyegyenlőségi jogainak érvényesülését úgy, hogy az ne hasson aránytalan pozitív diszkriminációként, és ne alakuljon ki feszültség a többségi lakosság és a kisebbség között.

A cselekvési feladattervben rögzítetteket sikerült teljesíteni ezen a területen, melyek hatásai már jelentkeznek. Megteremtődött annak feltétele, hogy a következő években a megkezdett tevékenység következetes folytatásával érezhető eredményeket érjünk el a cigány/roma lakosság jogegyenlőségének érvényesítése területén.

1.2.Életminőség javítása, közösségi szocializáció:

Az Integrációs Program előkészítéséhez összeállított, valamint az évenkénti felülvizsgálat és aktualizálás során lefektetett koncepcionális anyagok igen fontos megállapítása, hogy az életminőség és ezen belül is a lakhatás feltételeinek javítása nélkülözhetetlen kritériuma annak, hogy beinduljon egy minőségi életmód-váltás feltételrendszerének a megteremtése. Különösen fontos az anyagi teherviselő képességet nélkülöző hátrányos helyzetű rétegek - ezen belül a cigányság - lakásproblémáinak megoldását segítő programok továbbfejlesztése, a telepi körülmények között élő lakosság életkörülményeinek javítása, és a lakhatás feltételeinek normalizálása.

Ma már látható, hogy az e területen meglévő problémák sokasága túlmutat az önkormányzat jelenlegi lehetőségein. A pártállami rendszer hagyatéka súlyos teherként nehezedik a városunkra. A marginalizálódó területeken olyan szegregátumok jöttek létre, melyek területén élőköt összetett szegénységi dimenziók terhelnek. A szociális kilátástalanság „léleknyomorító” mentális és pszichés változásokat generált az itt élő emberekben, akik hitüket veszítve lassan a társadalom „bűnbakjává” válnak.

Persze néhányan önmaguk is felelősek ezért. A romló lakhatási körülmények szisztematikus pusztítás nyomai, melyeket a „túlélő” jövedelemszerzés, a társadalom együttérzésének kiváltása, a menekülési vágy, vagy egyszerűen az elkeseredett düh motivál.

A Cselekvési Feladatterv ennek megfelelően kiemelten kezelte az életminőség javítását és a közösségi szocializáció segítségét, elsődlegesen az Anti-szegregációs Terv által kijelölt szegregátumokban.

A telepszerű, szegregált lakókörnyezet rehabilitációjához kapcsolódó tervezési, és beavatkozási folyamat az említett IVS Anti-szegregációs Terv munkaanyag 2008 évi kidolgozásával megkezdődött, melynek lendülete lassulni látszik. Ennek általános feladatait a 2010. évi Cselekvési Feladatterv részben már tartalmazta, melyek legfontosabb eleme a Törteli – Motor úti szegregátum felszámolásának megkezdése, a helyben végzendő szocializációt és hátránykompenzációt támogató terület közműellátottságának javítása, és a mobilizációt segítő közösségfejlesztő programok tervezése, elindítása.

A korábbi évek pozitív tapasztalataira építve, a telepeken, telepszerű lakókörnyezetben élők lakhatási körülményeinek javítása, a felmerülő problémák gyors és hatékony jelzése és kezelése érdekében a Szolnoki Cigány Kisebbségi Önkormányzat és a „Munkalehetőség a Jövőért” Szolnok Non-profit Kft. együttműködésében, a HHH társadalmi réteghez tartozók, főként cigány/roma kisebbség által leginkább lakott területeken a közmunka programban telepöndnokok foglalkoztatására került sor.

A célok megvalósítását jelentősen segítette az „Út a Munkához” kormányzati program elindítása, mely jelentősen csökkentette a korábbi közhasznú foglalkoztatásból származó foglalkoztatói terheinket. A közcélú foglalkoztatás költségei nem az integrációs szakfeladati forrást terhelték, ugyanakkor jelentős számú család jövedelmi-, és fogyasztási szegénységének csökkentésében játszott szerepet.

Ennek köszönhetően néhány család anyagi biztonsága stabilitást nyert, és elindult egy lassú spontán mobilizáció, „telepről” való elköltözés, illetőleg csoport-státuszváltozás. (Erről az ASZT időarányos teljesülési értékelésében bővebben szölkünk.)

Az integrációs folyamatokat támogató siker a 2010. évi közfoglalkoztatás. A Szolnok városi közfoglalkoztatásban résztvevők száma 733 fő volt, melyből közvetlenül az önkormányzat, a „Munkalehetőség a Jövőért” Non-profit kft. munkáltatón keresztül 586 főt foglalkoztatott. A teljes foglalkoztatotti létszámhoz viszonyítva, a 8 általános iskolai végzettséget meg nem haladó képesítéssel rendelkezők aránya meghaladta a 38 %-ot, mely munkavállaló zömében a cigány/roma nemzeti kisebbségi csoportokhoz sorolható.

A program hatékonyságát fokozta, hogy a foglalkoztatás átlagos ideje – a napi 6-8 órás munkaidő mellett – elérte a 8-10 hónapos intervallumot.

A munkakörök is rendkívül széles skálán mozogtak, melyek közül a legjellemzőbbek: ügyviteli alkalmazott, gyermekjóléti-, családsegítő asszisztens, gyermekkísérő, parkőr, közterület-gondozó, stb., és a magas közösségi presztízsű bűnmegelőzési asszisztens-járőr.

Tovább folytatódott és elvégzettnek tekinthető a cigány/roma származású fiatalok nyári táboroztatása és sportolási lehetőségekhez való hozzájutás segítése kiemelt integrációs feladat.

Az integrációs keretből nyújtott támogatással, a korábbi években több tervezett – 7-10 napos - tematikus nyári tábor került megtartásra. Habár minden évben jelentős népszerűsítő munkát fejtünk ki a Gyermek-, és Ifjúsági Közalapítvány által kínált nyári gyermek-táborok és nyári napközi érdekében, láthatóan csekély a célcsoport reprezentáltsága. Egyrészt a jövedelmi-, és fogyasztási szegénység elérhetetlenné teszi ezen programokat a HHHH családok számára, másrészt preferálják a saját kultúrkörre jellemző programokat.

Ezért a szabadidős programok sajátos igényeire reagálva alakítottuk ki, és támogattuk azon - főként cigány/roma - hagyományokat és kulturális értékeket előtérbe állító tematikus nyári napközis fejlesztő projektünket, mely „meghirdetését megelőzően” is komoly érdeklődésre számítottunk.

A projekt **Újvárosi Napközis Játsszóház** elnevezéssel került meghirdetésre, melynek bázis-területe Szolnok Város Déli Iparterületén élő mélyszegény családok gyermekei, kiemelten a szegregált területeken élő cigány/roma származású tanköteles fiatalok.

Az Újvárosi Napközis Játsszóház igazi siker történet. 6 héten – július 05. és augusztus 12. - keresztül, 8 fő nevelő irányításával, mintegy 25-56 kiskorú gyermek vett részt térítésmentes programokon az újvárosi Tanoda és Újvárosi Általános Iskola területén. A projekt teljes költségét az integrációs szakfeladat biztosította, mely jelentősen csökkentette a családok gyermekneveléséből adódó terheit, és hozzájárult a tárgyidőszak kiskorú kriminalitási jellemzőinek javulásához.

A kiskorú célcsoport szükségleteit, a családok fogyasztási szegénységét, a családi- és közösségi kapcsolatait jól érzékelteti, hogy a napközi teljes idejében volt 8-10 fiatal, akik 1,5 - 2 órával a nyitás előtt már a kapuban várakoztak. Ez részint az aktív foglalkozási programoknak volt köszönhető, részint annak, hogy reggelihez és további 2 étkezéshez jutottak. A fő étkezés az ebéd volt, melynek költsége nem terhelte a projektet, mivel a résztvevők védelembe vett gyerekek, így étkeztetésük államilag támogatott.

A lebonyolításban felbecsülhetetlen segítséget jelentett az Újvárosi Tanoda épülete és oktatói bázisa. Tekintve, hogy a területen élő tanulók jelentős része tanulási, vagy a tanulmányi eredményességet negatívan befolyásoló szociális hátránnyal rendelkezik, ebből következően többen javítóvizsgára voltak kötelezettek. A tanulmányi kötelezettség eredményes teljesíthetősége érdekében, az 5-6. héten vizsgára felkészítő korrepetálást és felzárkóztatást

szerveztünk, melynek során szorosán együttműködtünk az új fenntartóként bekapcsolódó Szt. Tamás Görög Katolikus Általános Iskolával.

A megvalósítás széles szervezetközi és szakmai összefogással valósult meg, melynek során koncentráltuk a területen élő kiskorúakat célzó valamennyi városi programot. Hangsúlyozott köszönet illeti az Aba-Novák Kulturális Központot, a Szt. Tamás Görög Katolikus Általános Iskolát, a FOCENOSZ-t és Újvárosi Tanodát, a Gyermek-, és Ifjúsági Közalapítványt, az Újváros Fejlesztési Programirodát és partnerszervezeteit, a Szolnoki Rendőrkapitányságot, és a Cigány Kisebbségi Önkormányzatot, illetőleg valamennyi közreműködő művészt és szakembert.

Külön kiemelésre érdemes szakmai eredmény, hogy a 2007 és 2008 években elkezdett cigány/roma mentorképzésben résztvevők visszaigazolták akkori várakozásainkat. A közcélú foglalkoztatás bevezetése során olyan alternatív foglalkoztatási formákkal bővítettük a munkaerő-piaci kínálatot, melyek autentikus válaszokat adtak az integráció kihívásaira. A foglalkoztatottak körét kibővítettük egy ún. cigány/roma asszisztensi hálózattal. Itt megjelentek családsegítő-, gyermekjóléti-, bűnmegelőzési-, és közösségfejlesztő-asszisztensek. Az önkormányzati gyermektábor az asszisztensek munkája révén valósult meg, mely megmutatta, hogy a hátrányos helyzetű munkaerő-piaci pozíciójú csoportban is van kiaknázható szakmai kompetencia és felelősségtudat.

Jelentős előrelépés történt, a nagyszámú halmozottan hátrányos helyzetű fiatalokkal foglalkozó nevelési-, oktatási intézmények egészségügyi-, higiéniai nevelési tevékenységének támogatásában.

A Közoktatási Esélyegyenlőségi tervvel összefüggő körzethatár-módosítások következtében megváltozott az egyes oktatási intézményeken belüli HHH tanulói arány, melynek okán szükségszerűen merült fel és épült be az egészség-kultúra oktatása az intézményi egészségfejlesztési tervekbe.

Mivel megállapítást nyert, hogy a HHHH kiskorúak egészség-kultúrájának fejlettsége a korai nevelésben rejlő, főként a családok szegénységében gyökeredző szocializációs hiányosságokat mutat, indokolt a nevelési intézmények ez irányú törekvéseinek segítése.

A korábbiakban említett ASZT helyzetfelmérése rámutatott, hogy a szegregátumok lakóit súlytó életkörülményi hiányosságok, és az ezekből adódó környezeti ártalmak komoly egészségügyi kockázatot jelentenek az itt élők számára, különösen a nagyszámú kiskorúra.

A lehetséges beavatkozás és segítségnyújtás módozatait Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Munkabizottságának Életminőség-javítási Kerek-asztala több alkalommal tárgyalta. Ezek során programszerű önkormányzati és közösségi beavatkozás szükségessége fogalmazódott meg, melyet alátámasztottak azon évközben végzett helyszíni-szemle adatai is, amelyek az érintett kiskorúak és családjaik jövedelmi szegénységét, társadalmi kirekesztődését mutatták.

Az egzisztenciális-, lakáskörülményi-, és fogyasztási szegénység okán kialakult deprivált állapotok akadályozzák az itt élőket a közösségi élettér önálló fejlesztésében. Ennél fogva fizikai és egészségi állapotuk az átlagosnál továbbra is rosszabb, nagyobb valószínűséggel vannak jelen lakóhelyükön környezeti ártalmak. Ennek ellensúlyozására a családok teherviselő-képessége nem biztosít elégséges fedezetet, a gyermekek és családjaik társalmilag kialakult szocializációs folyamata-, higiénés nevelése sérül.

A higiénés-, és egészség-fejlesztést szolgáló hátránykompenzáló projektek közül azokat támogattuk kiemelten, melyek intézményesített és hosszú távú komplex célokat valósítanak meg. Az oktatási intézmények körében a Fiumei Úti Általános Iskola és a Szt. Tamás Görög Katolikus Általános Iskola egészség-programját támogattuk. Az oktatási intézményen kívüli hátránykompenzáló-, és tehetséggondozó programok közül az Újvárosi Tanoda nyert támogatást.

Tekintettel arra, hogy Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata elkötelezett a halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a kiskorúak életkörülményeinek javításában, a szegregátumokat érintően **közösségfejlesztési-, életkörülmény javítási programok** elindítását kezdeményeztük a lakóközösségek bevonásával.

A fenti szakmai célkitűzés megvalósítását az „integrációs csatorna”-ként működő szolnoki Integrációs Program keretében, a munkában résztvevő intézmények, érdekképviselői szervezetek és lakóközösségek partnerségével oldottuk meg. Elsődlegesen az önkormányzat kiemelt partnere, a CKÖ által mozgósított lakossági önszerveződések által.

A 2010. évi program keretében, első lépcsőben a környezeti ártalmak csökkentése érdekében a Tücsök u. – Hangya úti területrészi önkormányzati - szegregátum - ingatlanok külső környezetében és a közterületeken történt környezet-szépítés. A közvetlen lakókörnyezeten túl, a lakók egy aktív csoportja a közterület közösségi használatba vételét is támogatta, melynek során a Cigány Kisebbségi Önkormányzat jelentős áldozatvállalásával létrejött egy szabadidős tevékenységekre alkalmas – grund – tér. Kihelyezésre került 2 mobil focikapu, melyet a közösség megkapott használatra.

A projekt jelentőségét növeli, hogy az idei volt az első év, mikor egy, a szegregátum szomszédságában lévő külföldi tulajdonú cég partnerséget ajánlott a lakóközösségnek. Az **Antalis Hungarv Kft.** támogatásával megújult 12 lakás kerítése, és rendszeresen közreműködnek a használaton kívüli zöld-területek gondozásában, takarításában.

A felajánlásukat több is követte. Az említett közösségi tér fejlesztés alkalmával sportszereket adományoztak a gyerekeknek, melyek önkormányzati kiegészítésével valamennyi családhoz jutott sportszer. Ez volt az első alkalom, hogy a Cigány Kisebbségi Önkormányzattal egyetértésben, az **ajándékokat teljesítmény alapján ítéltük oda**, a „Közösségi Nap”-on nyújtott szereplésük függvényében. Az esemény közösségi presztízsét jól példázza, hogy a díjátadást a város polgármestere személyesen vállalta.

A közösség iránti vállalkozói elköteleződést jól érzékelteti, hogy az említett cég 12 családot egy aktív foglalkoztató alternatív „földprogram”-ba is igyekszik bevonni. 2010. késő őszen családonként 2-3 gyümölcsfa csemetét, és 3-5 gyümölcs-cserjét ajánlottak fel, melynek kertészeti költségeit 2 évre vállalták. A támogatás kritériuma volt a lakók telepítésben való aktív közreműködése, és a későbbi gondozásban, kertészeti képzésben való részvétel. A program biztató tapasztalatokkal indult. Egyetlen állattartással foglalkozó bérlő zárkózott el, 11 ingatlanban megtörtént a növények telepítése a gazdasági társaság által megbízott kertész irányításával.

A cigány/roma kultúra hagyományosan táplálója a népcsoport „komplex tisztasági szabályrendszerének”, mely szabályozza mind a személyi higiénés-, lelki-, és erkölcsi tisztaság közösségi elvárásai szabályrendszerét. A többségi társadalmi befolyás és a szegénység tömegessé válása módosulásokat eredményezett ezen közösségi szabályokban, azok elveszítették normaképző státuszukat.

Ennek tudható be, hogy az Üteg utcában élők környezetében a közterületek állapota folyamatosan romló képet mutat, és az ott élők mellett a lakóterület nem cigány lakosainak testi, lelki egészségéhez fűződő alkotmányos joga sérül.

A szemlélet alakulásában jelentős szerepe van azon körülménynek, hogy a telep szomszédságában lévő önkormányzati és magántulajdonú területrészek az illegális hulladéklerakás célterülete. Az itt elhelyezett hulladék tovább szennyezi a környező közterületeket, rágcsáló- és egyéb kártevők elszaporodásának melegágya, és a normaszegésre bátorító jelenség.

Ezért a **CKÖ környezetvédelmi normákkal egyező célja**; az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása-, helyrcállítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása. A város ezen területén felmerült közegészségügyi problémák „*A JÖVŐ NEMZEDÉKÉÉRT - Az Üteg úton élők életkörülményeinek-, és életesélyeinek javításáért*” programot dolgoztunk ki, melyet a bizottság által megbízott CKÖ nyújtott be Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése Városgazdálkodási Bizottsága Környezetvédelmi Alap 2010. évi felhasználására. Az elnyert támogatás felhasználásával megvalósuló program közösségi összefogásra épít.

1.3. Oktatás, Képzés:

A cigány kisebbséghez tartozók egy jelentős részének deprivált helyzete alapvetően, az iskolázottság alacsony szintjére és a szakképzetség hiányára vezethető vissza.

A foglalkoztatás és a munkaerő piaci esélyek növekedése nagymértékben kihat az életminőség javulására, ugyanakkor viszont a foglalkoztatás és csélynövekedés a munkaerőpiacon alapvetően függ a képzettségtől. Egybehangzó véleménye a cigányság helyzetét vizsgáló szakembereknek, hogy a cigányság társadalmi integrációja csak az iskolázottság és képzettség növelésével valósítható meg.

A cselekvési feladattervben éppen ebből eredően szerepel hangsúlyozottan ez a terület, mert az Integrációs Program elkészítése során is már világosan látható volt, hogy a cigány/roma lakosság integrációjának egyik fontos, ha nem a legfontosabb feltétele és az egyik lehetséges kitörési pontja lehet a hátrányos helyzetből a képzettségi szint emelése, versenyképes tudás megszerzése.

Az esélyegyenlőség és a tehetségnevelés a hazai közoktatás egyik legfontosabb problémája, mégis számos olyan tévhit él róla a szülőknél, pedagógusokban, valamint oktatásügyi politikusokban, amely nem csupán nemzetközi eredményeinket rontja tovább, hanem Magyarország gazdaságának is károkat okozhat.

A PISA-vizsgálatok eredményei - a legutóbbi, 2009-es mérés során kapott adatok is - azt mutatják, hogy a 15 éves magyar iskolások teljesítménye rendkívül szoros kapcsolatban áll a szociális háttérrel. Minél alacsonyabb státusszal jellemezhető egy család, például minél alacsonyabb a szülők iskolai végzettsége, annál nagyobb valószínűséggel várhatjuk, hogy az e családban felnövő gyermek az átlagnál gyengébb eredményt produkál az iskolában. A hazai vizsgálatok is következetesen ezt mutatják ki.

Az oktatási szakemberek egy részének, még az is lehet, hogy a többségüknek határozott véleménye, hogy itt nem pusztán korrelációról, együtt járásról van szó, hanem határozottan ok-okozati kapcsolatról: az alul való elhelyezkedés a társadalmi ranglétrán egyenesen oka a gyengébb teljesítménynek. A jelenséget a különböző társadalmi pozíciók elérésének eltérő

esélyei miatt esélyegyenlőtlenségnek nevezzük. Ma már a pedagógiai szakma egy meghatározó részének álláspontja, hogy az **esélyegyenlőtlenség kirívóan magas szintje a hazai közoktatás legsúlyosabb problémája.**

Az iskolai esélyegyenlőtlenségről a magyar társadalomban, de a legtöbb esetben a pedagógusok, sőt a más pedagógiai szakemberek körében is sajátos tévhitek alakultak ki. Ezen tévhiteknek a hatása rendkívül negatív, mint pl.:

- *Egy tehetséges, valamilyen területeken kiemelkedő képességekkel rendelkező, jó tanuló akkor bontakozhat csak ki igazán, ha hozzá hasonlókkal van egy osztályban, egy iskolában. Ha gyenge tanulók is vannak, ha nagyon vegyes az összetétel, ha nagy arányban vannak az osztályban, iskolában hátrányos helyzetű, cigány tanulók vagy sajátos nevelési igényűek, akkor ők lehúzzák a jó tanulók eredményeit.*
- *A gyenge tanulókkal az iskola szinte semmit nem tud kezdeni, mintegy ballasztként hordozza magával a súlyos terhet, az iskolai alulteljesítésnek szinte kizárólag a családban, annak kulturális és anyagi színvonalában keresendők az okai.*

A fenti pontokban leírt, természetesen nem mindenki tudatosodó nézetrendszer stabil, pontos következtetéseket eredményező filozófiává áll össze. Következni fog, hogy a magasabb társadalmi státusszal rendelkező szülők igyekeznek gyermekeiket olyan iskolai közegbe eljuttatni, ahol szinte csak hozzájuk hasonlókkal lehetnek együtt. Ez a nézetrendszer működik akkor is, amikor pedagógusok minden gondjuk megoldásának kulcsát abban látják, hogy a közoktatás rendszere válassza el egymástól a "jókat" és a "gyengéket". Ebből következik, hogy Magyarországon kevesen vannak olyanok, akik a tehetségnevelésről gondolkodva nem a kiválogatottak elkülönülő nevelésében hinnének.

Számos adat azonban azt mutatja, hogy a valósághoz jóval közelebb áll, ha a felsorolt meggyőződéseknek pontosan az ellentétét állítjuk. Ha igaz lenne, hogy a magyar gyerekek teljesítményében hatalmas különbségek vannak, akkor ennek - nehéz mást elképzelni - tükröződnie kellene a nemzetközi felmérések eredményeiben is. Ennek azonban nyomát sem találjuk.

Magyarországon 2005 óta oktatási programcsomagok kipróbálása zajlik e területen is, a legkülönbözőbb átfogó értékelésekben (országos kompetenciamérésben, a közoktatásban lebonyolított felvételikén és az érettségien is) előtérbe került a szövegértés képessége, és egyébként is számos erőfeszítés volt az iskolákban a szövegértési képesség fejlesztésének megújítására.

Ma Magyarországon az iskolai elkülönítés, a szegregáció talán legfontosabb indokaként - természetesen ott, ahol ez gyakorlat - a tehetségnevelés szükségleteit szokás megfogalmazni. Már az óvodában elkezdődik a folyamat, és a tagozatoknak, eltérő iskolatípusoknak, az ilyen-olyan-amolyan, elkülönítést lehetővé tevő iskolai oktatási formáknak se szeri, se száma. Azok a viszonyok, amelyek a magyar iskolarendszerben az esélyegyenlőtlenség kezelésében kialakultak, erőteljesen gátolják a tehetségnevelést.

Valamennyi társadalmi csoportban ugyanolyan arányban megtalálható, illetve fejleszhető tehetségesek közül az alacsonyabb társadalmi státusszal rendelkező csoportokban felnövekedők, ebben a rendszerben és a pedagógiai kultúra mai fejlettségi szintjén, sokkal kisebb arányban képesek kiemelkedni, mint szerencsésebb helyzetben lévő társaik. Ezzel az ország veszít tehetségeket, az ország adottságtartaléka pusztul.

1.3.1. Esélyegyenlőséget támogató fenntartói eredmények:

„A közoktatás esélyteremtő szerepének erősítése Szolnokon” címmel 2008. évben benyújtott TÁMOP 3.3.2. pályázati projektünk érdemi elbírálása 2010. évben történt meg, mely értelmében Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata 99.997.000.-Ft támogatást nyert. (A támogatási szerződés megkötésére a mai napig nem került sor.)

A pályázat kiemelt céljai:

- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek **az iskolák közötti és iskolán belüli szegregációjának csökkentése** a tanulói arányok kiegyenlítése érdekében tervezett beavatkozások támogatása révén a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek **minél nagyobb arányban részesüljenek az óvodai nevelésből**, a gyermekek minél korábban kezdődő, és rendszeres óvodáztatása megvalósuljon.
- **további célja**, hogy **elterjessze** a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók **integrált nevelését támogató módszertanok alkalmazását** a közoktatási intézményekben, elősegítse az Integrált Pedagógiai Rendszer **(IPR) alapú intézmény-fejlesztés megvalósítását**, ezáltal pedig segítse, hogy a vonatkozó jogszabályoknak való megfeleléssel minél több iskola igényelje a képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítés után járó állami támogatást.
- a pályázat megcélozza az **érettségit adó középfokú oktatási formákban, valamint a minőségi szakképzésben továbbtanuló** halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a nem halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közötti jelenleg rendkívül nagy aránykülönbség csökkentését. A pályázat keretében ezért az olyan tevékenységek megvalósítása támogatható, melyek révén el lehet érni, hogy az érintett intézményekben az érettségit adó képzési formákban továbbtanuló végzősök aránya a halmozottan hátrányos helyzetű és a nem halmozottan hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában ne térjen el egymástól 25 %-nál nagyobb mértékben.
- a pályázat keretében **támogatott tevékenységek** és a komplex közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési tervek **megvalósítását szakértők mentorálják**. A végrehajtás **mentori támogatásának célja**, hogy a **beavatkozások szakszerű megvalósítása** mellett azok fenntarthatóságát, és a közoktatási fejlesztések tágabb összefüggésbe illesztését is ösztönözze.

A projektbe bevont közoktatási intézmények:

1. Szolnok Városi Óvodák, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Pedagógiai-szakmai Szolgáltató Intézmény
2. Belvárosi Általános Iskola
3. Fiumei Úti Általános Iskola
4. Kassai Úti Általános Iskola
5. Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola és Tallinn Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
6. Körösi Csoma Sándor Általános Iskola és Konstantin Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
7. II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola
8. Szandaszőlősi Általános Iskola, Művelődési Ház és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

9. Szent-Györgyi Albert Általános Iskola
10. Széchenyi Körúti Általános Iskola, Sportiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
11. Liget Úti Általános Iskola, Előkészítő, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
12. Szolnok Városi Pedagógiai Szakszolgálat
13. Szolnoki Szolgáltatási Szakközép- és Szakiskola
14. Szolnoki Műszaki Szakközép- és Szakiskola

Legutóbbi adataink szerint, a projektbe bevonható - fenntartásból kikerült – Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskola is.

Közreműködők, támogató szervezetek:

- Gyermekjóléti Szolgálat
- Cigány Kisebbségi Önkormányzat
- Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskola
- Védőnők

A program tervezett támogatott időszaka 2011. január 01. - 2012. augusztus 2-ig tart.

A projekt keretében lehetőség nyílik a fenntartói környezet érzékenyítésére, vagyis a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata tisztségviselőinek és azon köztisztviselőinek a képzési programokba való bevonására, akik munkájuk során kapcsolatba kerülnek cigány/roma származású állampolgárokkal.

1.3.2. Integrált esélyegyenlőségi projektek:

„Utolsó Pár Előre Fuss!” Tanoda program

Az „Utolsó Pár Előre Fuss!” TÁMOP- 3. 3. 5. / A- 08 / 1- 2009- 0025 Tanoda 2010. január 1-jén kezdte meg működését. A projekt támogatott időtartama: 2010. január 1.- 2011. november 30.

A pályázat célja Szolnok város déli iparvidékén élő hátrányos helyzetű általános iskolás, felső tagozatos korosztályú fiatalok iskolai sikerességének támogatása, a szükséges feltételrendszer biztosítása.

A pályázatot benyújtó gesztor szervezet a Foglalkoztatási Célú Non- profit Szervezetek Jász Nagykun- Szolnok Megyei Szövetsége, mely a megvalósítás során 30 fő fiatal tanodai foglalkoztatását vállalta. A 23 hónapos programra a szervezet 22 millió forint támogatást nyert.

A tanoda helyszínét a Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata a tulajdonában lévő Szolnok, 5000, dr. Durst János u. 3. alatti – kivett ingatlanrész – önálló épületben biztosította. Ennek felújítását, a Tanoda működéséhez szükséges feltételek kialakítását az önkormányzat végeztette el.

A pályázat kiírása alapján a Tanoda 2009. szeptember 1- jén indította volna a programját, viszont a szerződés megkötésére csak 2010. február 18- án került sor. Az anyagi források első ütemét a pályázó csak 2010. március hónapban hívhatta le. A munkavégzés tárgyi feltételeinek részbeni biztosítására 2010 áprilisában került sor. A bútorokat a pályázó

szervezet adta kölcsön, ő biztosította a fénymásolót és foglalkozásokhoz nélkülözhetetlen alapanyagokat (papír, zsírkréta, ceruza stb.), illetve a dolgozók hoztak be (társas játék, fonal stb.) eszközöket.

A Tanoda működéséhez szükséges oktatási és foglalkoztatási eszközök széles skálája betervezésre került a pályázati anyagba, azonban a lehívására csak a következő tanévben kerülhet sor.

A folyamatos üzemeltetéshez, fenntartáshoz szükséges higiénés és egyéb karbantartási költségekre forrás nem került betervezésre a pályázatban, ezek jelentős részét az önkormányzat az integrációs program szakfeladat terhén biztosította.

A projekt szakmai megvalósítását 5 fő végzi, a következő feladatok alapján:

- Egy fő *projektmenedzser*, aki mentora 5 tanulónak és végzi a természeti ismeretek tantárgy csoportban a fejlesztő munkát. Végzettsége: tanár, romológia szakos bölcsész.
- Egy fő *szakmai vezető*, aki mentora 6 tanulónak és az SNI (sajátos nevelési igényű), valamint a BTMN (beilleszkedési, tanulási- magatartási nehézségekkel küzdő) tanulók fejlesztését végzi. Végzettsége: gyógypedagógus, romológia szakos bölcsész.
- Egy fő, aki fejlesztő munkát végez a szövegértés és logikai készség területén, valamint 6 fő mentora. Vezeti a zene-foglalkozásokat. Végzettsége: tanító.
- Egy fő, aki az alábbi területeken végez fejlesztő munkát: magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv. 7 tanuló mentora, vezeti a drámapedagógia és konfliktuskezelő, illetve a csoportos tánc foglalkozásokat, valamint gyermekvédelmi munkát végez. Végzettsége: szociálpedagógus, jogász-hallgató.
- Egy fő fejlesztő munkát végez az informatika és matematika tantárgycsoportban és vezeti a művészeti foglalkozásokat. Szintén mentora 6 tanulónak. Végzettsége: tanár.

Tanoda tanulóinak összetétele:

A tanodába bekerülő fiatalokat az alábbi iskolák felkeresése után gyűjtöttük össze:

- Újvárosi Általános Iskola: 26 fő
- II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola: 4 fő
- Belvárosi Általános Iskola: 0 fő
- Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola: 0 fő

A tanulókra a javaslatot a pályázati indikátorok alapján az intézmények adták meg.

A programba bekerült tanulók statisztikai adatai:

	Fő	SN I	BTM N	HH H	H H	2008/09 év végi eredmé- ny átlaga	2009/10 félévi eredmén- y átlaga	2009/10 év végi eredmé- ny átlaga	2009/1 0 év vége- bukás	2009/1 0 év vége- osztály - ismétlő
<i>Újvárosi Általános Iskola:</i>										
5. osztály	13	3	5	13	-	3,1	2,02	2,1	3	2
6. osztály	10	3	-	10	-	3,3	2,3	2,3	3	2

7. osztály	3	1	-	3	-	3,6	3,5	3,6	-	-
<i>II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola:3,1</i>										
5. osztály	1	-	1	1	-	3,5	1	3,1	-	-
6. osztály	1	1	-	-	1	3,3	3,5	3,3	-	-
7. osztály	2	1	-	2	-	3,6	3,2	3,1	-	-

A statisztikai adatokból kiderül, hogy a pályázati indikátorokat az eddig eltelt időszak alatt nem tudtuk tartani, melynek okait az alábbiakban látjuk:

- 1.) 5 hónap kevés az eredmények gyökeres változtatásához,
- 2.) az SNI és tanulási problémával küzdő tanulók aránya magas,
- 3.) a dolgozói létszám alacsony,
- 4.) késői a programindítás,
- 5.) a gyermekek nehezen fogadták el a szabályokat, elfogadtatásukért komoly erőfeszítéseket kellett tennünk.

Eredményeink:

A félév során 8 alprojektet valósítottunk meg. A gyerekek kezdeti ellenkezése a programok végére kezdett megváltozni. Megtanulták használni az információ megszerzésére az Internetet, a könyvtárat. Közülük már többen lelkesen végeznek kutató munkákat.

Legnagyobb sikere a farsangi alprojektnek volt, ahol a gyerekek a tombolákért lelkesen és eredményesen végeztek logikai, művészeti, készségfejlesztő és tantárgyi feladatokat. A 2 hónapon át tartó ókori görög alprojekt minden tanodást megmozgatott. Sikeresül szülőket is bevonni az előkészítésébe, illetve a lebonyolításába.

A Tanoda kiemelt területe a kézművesség, s ezáltal a finommotorika és kreativitás készségek fejlesztése. Sok értékes alkotás született a gyermekek keze által.

A kirándulásokon majdnem minden gyermek részt vett, melyek sok új ismeretet nyújtottak a nebulóknak és szívesen oldották meg a kapott feladatokat. A játszótéren és a közlekedésben is kulturáltan viselkedtek.

Tanodásaink között vannak szorgalmas, ügyes fiatalok, akik tutorai lehetnek társaiknak. Önként segítenek és ezt a segítséget társaik is szívesen fogadják.

Szeptembertől teakonyha kialakítása megvalósult, melyhez a berendezési eszközöket a pályázati forrás finanszírozza, azonban a gyermekek délutáni étkezését (tea, ásványvíz, zsíros vagy vajas kenyér stb.) nem biztosítja. A gyermekek étkezését a Gyermek- és Ifjúsági Közalapítvány és Szabadidő Központ az önkormányzat gyermekétkeztetési programja keretében támogatja.

Tervezett lépéseink:

1. Önkéntesek bevonása az alábbiak szerint:

- A Szent István Egyetem Szociális munkás szakának együttműködési megállapodás kötése. Tanodánk terephely lehet gyakorlat céljából.
- Nyugdíjak klubok megkeresése
- Egyházak megkeresése

- Önkéntesek Civil Szervezetével kapcsolat felvétel
- Kapcsolat felvétele a városba működő Zeneiskolákkal.
-

A fenti szervezetek, intézmények segítő támogatása biztosíthatja a felnőtt létszám bővítését, melynek köszönhetően intenzívebbé válhat a fejlesztő munka.

Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központja integrációs projektjei:

Az SZKTT HSZK komplex segítő rendszert működtet, az egyes szolgáltatásokat, programokat, korra, nemre, etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül biztosítja a szociális – mentálhigiénés - egzisztenciális problémákkal küzdő egyének, családok, csoportok és közösségek számára. Intézményünk szolgáltatásait 2010 évben is kb 15 ezer ügyfél vette igénybe, a roma célcsoport arányát - a személyiségi jogok okán – csak becsülni tudjuk (kivéve az Eu pályázatokban résztvevőket, akik nyilatkoznak a roma célcsoporthoz való tartozásukról).

Az alábbiakban bemutatjuk a tervezett cselekvési terv megvalósulását, illetve részletesebben bemutatjuk azokat a nagyobb projekteket, melyek elősegítették a roma és többszörös hátránnyal élő személyek foglalkoztathatóságának javítását 2010 évben:

beavatkozás megnevezése	indikátor megnevezése	indikátor	megjegyzés
jelzőrendszer tagjainak esetmegbeszélés, esetkonferenciák	esetmegbeszélések, esetkonferenciák száma (db)	35	
gyermekvédelmi tanácskozás	tanácskozáson résztvevők száma (fő)	42	
Tanfolyam "Sokproblémás családokkal való foglalkozás" képzési program akkreditációja	akkreditáció	1	
Tanfolyam "Sokproblémás családokkal való foglalkozás" képzési program megtartása	képzésen résztvevők száma (fő)	25	
A problémával küzdő családok bevonása a családsegítés szolgáltatásaiba a 3 városrészeiről	ügyfelek száma (fő)	352	
Adóssággal terhelt családok bevonása az adósságkezelési tanácsadásba a 3 városrészből v	ügyfelek száma (fő)	52	
A települési szociális munkások (CKÖ)- kal való segítő együttműködéssel közösségfejlesztési programok elindítása	programok száma (db)	1	Újvárosi Nap
Családsegítő Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Déli ipartelepen	heti óraszám (óra)	2	
Családsegítő Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a	heti óraszám (óra)	2	

Széchenyi városrészen			
Csoportos programok megvalósítása roma személyek számára (női program, felzárkóztató program, identitás-klub	programok száma (db)	8	Tanulás és munkamotiváció I-II, Munkavállalási készségeket fejlesztő csoport I-II, Önsegítő klub, Tájékoztató és ismeretterjesztő csoport szülőknek, Funkcionális analfabétizmust felszámoló csoport, Munkavállalást elősegítő csoport
Eupályázat (TÁMOP 5.3.1. Alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkezők képessé tevő és önálló életvitelt elősegítő programjai) végrehajtása	roma ügyfelek száma (fő)	52	
A problémával küzdő családok bevonása a gyermekjóléti szolgáltatás szolgáltatásaiba a 3 városrészeiről	családok száma	102	
a problémával küzdő gyermekek bevonása a gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásaiba a telepésekről	gyermekek száma	270	
Gyermekjóléti Szolgálat kihelyezett ügyfélfogadása a Déli ipartelepen	heti óraszám (óra)	2	
Gyermekek és fiatalok reintegrációs programjai	hátrányos helyzetű gyermekek száma (fő)	80	Fu pályázat (TÁMOP 5.2.5.)
Csoportos programok megvalósítása roma gyermekek, számára	programok száma (db)	6	2 db fejlesztő csoport, 2 db szocializációs csoport és 2 db tematikus csoport
tábor szervezése roma/hátrányos helyzetű gyermekek, számára	bentlakásos táborban résztvevők száma (fő)	24	Herkules tábor
Csoportos programok megvalósítása roma/hátrányos helyzetű személyek számára		6	biztos kezdet szülőklub működtetése, 4 db családi délután, 1 db családi nap,
korai beavatkozásban részesülő roma/hátrányos helyzetű gyermekek száma	fejlesztésben részesülő gyerekek száma (fő)	51	A korai beavatkozást középpontba helyező Biztos Kezdet programFu pályázat (TÁMOP 5.2.2.)

Út a munkához program	Roma foglalkoztatottak száma	71	
DROG KIK és oktatási intézmények együttműködése	Drogprevenációs programokba bevont óvodák száma	21	Szolnok
	Drogprevenációs programokba bevont iskolák száma	14	Szolnok
Roma ügyfelek bevonása megelőző-felvilágosító szolgáltatásba (elterelés)	roma személyek száma (fő)	4	
Cigány/Roma fiatalok bevonása kortársképzési programba	roma személyek száma (fő)	19	Sasto trajo tansegédlet kiadása és átadása a képzésben résztvevők számára
Cigány/Roma fiatalok bevonása komplex egészségmegőrző programba	roma személyek száma (fő)	230	
Jelzőrendszer tagjaival történő megbeszélés	Megbeszélések száma (db)	12	Szolnok és kistérsége
Eu pályázat (TÁMOP-5.3.3 "Pillér program" megvalósításának elindítása)	A programba bevont hajléktalan roma személyek száma (fő)	6	Egyéni fejlesztések, Fűszernövény termesztő képzés, Megélhetési támogatás, Lakhatási támogatás
Cigány/Roma személyek bevonása a Nappali Centrum szolgáltatásaiba	roma személyek száma (fő)	119	
Képzési programok szervezése hátrányos helyzetű személyeknek	HSZK által biztosított felzárkóztató/OKJ-s képzésben résztvevő hátrányos helyzetű személyek száma	70	9 fő 7-8 osztályos képzése, 24 fő varrómunkás képzés, 14 fő hegesztő képzés, 10 fő egészségőr-fertőtlenítő képzés 13 fő fűszernövénytermesztő képzés

TÁMOP-5.2.2/08/2 BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ PROJEKT

A projekt megkezdődött, a Gyerekház 2009. december 01.-én megnyitásra került.

A projekt megvalósítója: SZKTT Humán Szolgáltató Központ

A projekt helyszíne: BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZ Szolnok, Gyopár út 6.

A projekt megvalósításának időtartama: 2009. augusztus 01 – 2012 március 31.

Elnyert támogatás: 53 387 130 Ft

A projekt hosszú távú céljai:

A Projekt a gyermekszegénységet és a gyermekek társadalmi kirekesztettségét kívánja visszaszorítani. Célja a szegénység átörökítésének megszakítása, a tanulási, nevelési problémák megelőzése azáltal, hogy megfelelő környezetet, támogató kapcsolatot, tudást és készségeket ahhoz, hogy a gyerekek ne hátránnyal induljanak az iskolában. A program a legkisebbekre, a szegénységben élő 5 évnél fiatalabb gyerekekre irányul, akiknek száma a Gyerekház körzetében 80 fő.

A projekt rövid távú céljai:

Gyerekház létrehozása, mely megfelelő környezetet, tárgyi és humán erőforrásokat biztosít Szolnok város szegregált településrészein – elsősorban a Törteli – Motor úti valamint a Gyopár úton és Bogár utcákban élő 0-5 éves gyermeket nevelő családok komplex segítéséhez.

A projekt célcsoportjai:

1. Szegregált – telepi körülmények között élő 0-5 éves gyermeket nevelő családok
 - 1.1. A 0-5 éves gyermekek
 - 1.2. A 0-5 éves gyermeket nevelő szülők, illetve gyermeket váró szülők
2. A helyi közösség:
 - 2.1. Szűkebb társadalmi közösség, azaz a szegregált – telepi körülmények között élő családok, valamint a szegregációval fenyegetett városrészekben élők
 - 2.2. Tágabb társadalmi közösség, azaz Szolnok város lakossága, döntéshozói
3. A szakmai közösség:
 - 3.1. A projektben dolgozó interdiszciplináris csapatot alkotó szakemberek
 - 3.2. Szolnok városban a különböző – a probléma által érintett szervezetek, a családokkal, gyermekekkel foglalkozó a településen dolgozó szakemberek, önkéntesek
 - 3.3. Biztos Kezdet programokat működtető települések, szervezetek és szakemberek

Tevékenységek a projekt során:

A gyerekszegénység újratermelődésének megakadályozása érdekében az ország egyre több hátrányos helyzetű településén és településrészein elérhetőek a 0-5 éves gyerekek és szüleik számára a korai életévekkel irányuló képességgondozó, fejlesztő szolgáltatások. A Biztos Kezdet Program révén magas színvonalú szolgáltatáshoz juthatnak azok a családok, amelyek lakhelyén a legrosszabb a napközbeni szolgáltatásokkal való ellátottság és a legmagasabb a szegénység kockázata.

A program középpontjában a hátrányos helyzetben lévő családok állnak, amelyek társadalmi helyzetükből adódóan kevésbé tudják igénybe venni a különféle szolgáltatásokat.

A program két fő iránya:

- a gyermekek szociális és érzelmi fejlődésének elősegítése, egészségének védelme, képesség- és készségfejlesztése, valamint
- a család, mint közösség erősítése, támogatása A Biztos Kezdet Program megvalósulásának helyszíne a Biztos Kezdet Gyerekház.

Szolnokon a Biztos Kezdet Gyerekház 2009. december 1-én nyitotta ki kapuját a közönség előtt. Működési területe Szolnok város Déli ipartelep nevű része. Ezen a területen jelentős mértékben vannak jelen halmozottan hátrányos helyzetű cigány és nem cigány családok. A

Körösi út s mindkét oldalra nyíló utcái, a Sashalmi út valamint a Motor út, Bányász, Gyufa és közvetlen környezetében 84 olyan gyermek él, akik a fenti korcsoportozhoz tartoznak és nem járnak közösségbe.

Megnyitása óta 51 gyermek látogatott el a Biztos Kezdet Gyerekházba. Ez 33 családot jelent. A gyerekek életkora 0-2 év közöttiek esetén 23 fő. Egy ikerpár 2 hónapos; 3 gyermek 15-18 hónapos. Rendszeresen járó gyermek húsz fő. A családok jellemzően a GYH közvetlen közelében lévő utcákból járnak át hozzánk, néhányan 3-4 család szinte napi rendszerességgel.

Az 51 fő esetében:

A két év alatti gyermekek száma 23 fő

A két év felettiek száma 28 fő

Rendszeresen járók: 16 fő

Állapotfelmérést 16 fő esetében végeztünk

Időközben két gyermek bölcsődébe, három óvodába ment

A Biztos Kezdet Gyerekház Program rendelkezik olyan szakember csoporttal, amely képes segítséget nyújtani az ott élők életminőség javítására tett törekvésekben, közösségi szocializációt segítő és ösztönző programok szervezésével. A családok oldaláról nézve ez azzal az előnnyel jár, hogy a szolgáltatások helyben érhetőek el és állandóan jelen vannak.

Életminőség javítása terén mintát kívánunk adni a családoknak például azzal, hogy a Gyerekház udvarán helyet kapnak fűszernövények és egyéb családi fogyasztásra alkalmas konyhakerti növények is. A növények ültetése és gondozása a gyermekekkel és szülőkkel közös feladat. Területet biztosítunk parkosításra, amelyen gyermekek részére homokozó, csúszda is felállításra került s olyan környezet létrehozására törekszünk ahol szabadtéri közösségi rendezvényeket szervezhetünk a családok részére.

Ennek megvalósítására a program nem biztosít forrást így ennek kivitelezése részben esetleges, illetőleg eddigi forrását az önkormányzat támogatásával biztosítottuk.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia Anti-szegregációs Tervébe illeszkedő szegénységelleni fellépés egyik helyszínévé is vált a Biztos Kezdet Gyerekház. Az egyéni segítség megvalósulásában a Vörös Kereszt Jász -Nagykun –Szolnok Megyei Szervezete is tevékenyen részt vesz.

A Biztos Kezdet Gyerekházat használó szülők kölcsönös segítség nyújtása kialakult és aktív életet él. Az információ cserében, kérések, kérdések megfogalmazásában nyilvánul meg, tapasztalataik átadásában. Segítünk hivatalos ügyeik intézésében, munkakeresésben is.

Az elmúlt egy év alatt sajnálatos módon ezekből a lehetőségekből kimaradtak azok a családok akik a Sashalmi úton és a Motor út, Gyufa út, Törteli út környékén élnek. A telepen élőknek nagyon nehéz elérni, együttműködésre készíteni.

A területen élő cigány/roma és nem cigány családok rétegződése olyan széles és merev, hogy átjárhatóvá tétele több hónap, de inkább több év kitartó, átgondolt munkáját jelentené. Ez a jelenség sajnos rányomja bélyegét mindennapi munkánkra. Látjuk, hogy a gyermekek mennyire nagy szüksége volna a GYH nyújtotta lehetőségekre de, a rögzült előítéletek ezt megakadályozzák. Kimondva és kimondatlanul egyaránt.

A program lehetőséget ad a település más részein lakó hasonló helyzetű családoknak is a Gyerekház szolgáltatásainak igénybevételére. Természetesen a város más területén élő családok esetén a többnyire gyalogosan megtett út riasztó. Volt példa a Tücsök útról családok gépkocsival történő elszállítására, de a felmerülő költségek miatt a Cigány Kisebbségi Önkormányzat nem tudta vállalni, hogy rendszeresen szállítsa a családokat.

A Családok Átmeneti Otthona is olyan intézmény a területünkön, ahol igen sok olyan család él 12-18 hónapig, akik olyan korú gyermekeket nevelnek, hogy bátran igénybe vehetnék a BKGYH szolgáltatásait.

A családok elérésére több utat is végig jártunk. Ennek eredményessége messze alatta marad a befektetett energiának. Ebben azok az intézmények tudnának hatékonyan segíteni, amelyek tevékenységi területe részben fedi a Gyerekház cél-, és korcsoportját, tehát a 0-5 éves korúakat akik nem járnak gyermekközösségbe. Ebben a Gyermekjóléti Szolgálat, a Családsegítő Szolgálat, a területi védőnők valamint gyermekorvosok aktív közreműködésére számítunk, hogy a BK program és a Szolnok város Integrált Városfejlesztési Stratégiájában foglalt célok megvalósulása sikeres legyen.

Bízunk benne, hogy az elkövetkező időszakban sikerül az említett intézményekkel még hatékonyabb munkakapcsolatba kerülni. A kora gyermekkori fejlesztést megvalósító országos program részeként mintaértékű munkát és eredményeket felmutatni. Fontosnak tartjuk, hogy hitelesen tudjuk megmutatni a programon keresztül Szolnok város erőfeszítését a halmozottan hátrányos helyzetű cigány és nem cigány családok és gyermekeik integrálására.

TÁMOP 5.2.2-08/1 Gyermekek és fiatalok integrációs programjai „A”komponens „HERKULES” PROJEKT

A projekt megvalósítója:	Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ
A projekt megvalósulásának helyszíne(i):	Szolnok, Tószeg, Tiszajenő, Tiszavárkony, Vezseny, Szászberek
A projekt megvalósításának ideje:	2009.01.01 – 2010.12.31
Elnyert támogatás:	17 723 063 Ft

A projekt általános és hosszú távú célja:

- a hátrányos helyzetű célcsoportok munkaerő-piaci esélyeinek növelése, társadalmi integrációja, a társadalmi befogadás, részvétel erősítése a foglalkoztathatóság javításával
- a foglalkoztathatóság javításának minél korábbi – már gyermekkorban való - megkezdése, mellyel a munkaerő-piaci életpályát meghatározó sikeres iskolai karrier elősegíthet

A projekt konkrét célja:

A hátrányos helyzetű családok és gyermekek integrációs esélyeinek növelése érdekében, olyan számukra is elérhető, szocializációs, felzárkóztató, készségfejlesztő, problémamegbeszélő, prevenciós programok szervezése, melyek a családi működésből, életvitelből adódó hátrányokat kompenzálják, értékeket, normákat közvetítenek, elősegítik a tanulást és így az iskolai előmenetelt, erősítik a szülői kompetenciákat, felkészítik a gyermekeket és családokat a problémamegoldásra, közösségi életre, a munka világára, a társadalmi részvételre

A projekt célcsoportja:

- 1) **Közvetlen célcsoport:** a Gyermekjóléti Szolgálat klienskörébe tartozó, a város szegregációval fenyegetett településrészein, valamint az ellátási területhez tartozó kistelepüléseken, családban élő, 10 év feletti, gyermekek és családjaik.
Programokba/szolgáltatásokba bevont gyermekek / fiatalok száma: 80 fő
A programokba / szolgáltatásokba bevont családok száma: 30 család
- 2) **Közvetett célcsoport:** a kistelepüléseken, illetve Szolnok szegregációval fenyegetett városrészein élő lakosok, valamint az érintett szervezetek és szakemberek

Szolgáltatási programok gyermekek részére:

- Szociális beilleszkedést segítő tréningek
- Tematikus elemeket tartalmazó csoportfoglalkozások
- Iskolarendszeren kívüli felzárkóztató program
- 1 hetes bentlakásos tábor

Szolgáltatási programok szülők, családok részére:

- Családkonzultáció
- Családi délután
- Családi nap – rendezvény
- Célcsoport nyomon követése és utógondozása

Szolgáltatási programok szakemberek részére

- A célcsoporttal közvetlenül foglalkozó szakemberek, önkéntesek programra való felkészítése
- Szakmai fórumok szervezése
- Szakmai programok kidolgozása, módszertani útmutatókkal

Egyéb projekttevékenységek:

- Terápiás ülések, csoportfoglalkozások lebonyolítására alkalmas helyiség kialakítása
- Egyéb tárgyi feltételek megteremtése
- Tájékoztatással és a kötelező nyilvánossággal kapcsolatos tevékenységek.

A projektben együttműködő, a projektet támogató szervezetek:

- SZMJV Cigány Kisebbségi Önkormányzat
- Gyermekvédő Intézet és Gyermekotthon
- Széchenyi Körúti Általános Iskola, Sportiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Szent – Györgyi Albert Általános Iskola
- Újvárosi Általános iskola és Szakiskola
- Magyar Ökomenikus Szeretetszolgálat Családok Átmeneti Otthona
- Kamasz-Tanya Gyermek és Ifjúsági Egyesület
- Esélyek Háza
- Aba-Novák Kulturális Központ

A projekt tervezése szerint 32 roma származású gyermek és családja bevonását terveztük. Ehhez viszonyítva 80 gyermek vett részt a projektben, mely gyermekek 43 családból jöttek. A gyermekek 81%-a teljesítette a követelményeket (ez 65 főt jelent). Valamennyi gyermek (vagyis a 80 fő) bennmaradt az oktatás rendszerében (ez 100%-os teljesítés).

Mutató neve	Mérték- egység	vállalt	teljesített
Programokba/szolgáltatásokba bevont gyermekek / fiatalok száma	Fő	80	80
A programokba / szolgáltatásokba bevont családok száma	db	30	43
A programba bevont gyermekek / fiatalok közül a C1. pontban jelzett programot végig vivők aránya	%	80	81
A rendszeres iskolai oktatásba visszakerülők és benn maradók aránya	%	80	100

1.3.3. ImB szervezés és koordináció

Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Munkabizottsága első alkalommal 2005. évben kezdeményezte a halmozottan hátrányos helyzetű - különös tekintettel a mélyszegénységben élő cigány/roma származású - alap- és középfokú oktatási intézmények tanulóinak, a város integrációs törekvéseivel összhangban lévő kiemelkedő teljesítményének elismerését.

A program sikerére és az érintett korcsoport tanulmányi kötelezettségeinek teljesítésére gyakorolt kedvező motivációs hatásra figyelemmel, - ismétlődően minden évben - Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata közgyűlési határozattal döntött arról, hogy a tanulók elismerésére kidolgozott elvek alapján, tovább kell folytatni a **Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakhellyel rendelkező, tanulmányi**, kulturális, művészeti, **közösségi** és sport területen kiemelkedő tevékenységet végzett hátrányos helyzetű tanulók jutalmazását, évi egy alkalommal.

A rendelkezésre álló **600 ezer forintos** keretből, 2010 évben **60 fő** (a 2009 évi 57 fővel szemben) - 47 fő általános iskolás (7 fő alsó-tagozatos, 40 fő felső-tagozatos), 13 fő középfokú oktatási intézményben tanuló, elsősorban mélyszegénységben élő cigány/roma származású - szolnoki állandó lakhellyel rendelkező, halmozottan hátrányos helyzetű tanuló teljesítménye kerül elismerésre. Olyan diákoké, akik - egyéni és családi hátrányaik ellenére - **tanulmányi előmenetelét szorgalom és aktivitás jellemzi, az iskolalátogatási fegyelme és a szülő/gondviselő intézménnyel való kapcsolata példaértékű, valamint közösségeikben kiemelkedő - szervező, kulturális, sport, illetve művészeti - tevékenységet végeznek**, és eredményeikkel pozitívan hatnak a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók helyi megítélésére, segítik a helyi közösség integrációs érdekeinek és célkitűzéseinek érvényesülését.

A város Integrációs Programjában rögzített fenti szakmai cél, az elmúlt 5 évben egyre hatékonyabban szolgálta a tanulási készségek javulását. Az oktatási intézmények javaslataiban megjelölt tanulók összetételében jelentős a felső-tagozaton és a minőségi szakképzésben résztvevők aránya. A diákok egy jól behatárolható köre kiegyensúlyozott teljesítményével, évek óta a díjazottak között szerepel, amely a tudásközpontú értékszemlélet kialakulását, és a társadalmi pozíció-váltás határozott szándékát jelzi a szegényebb családokban is.

Örvendetes, hogy azon oktatási intézmények, melyekben átlagot meghaladóan jelennek meg hátrányos helyzetű tanulók, egyre nagyobb szerepet vállalnak az elismerés közösségi presztízsének megteremtésében. Ez egyrészt magasabb teljesítmény-elvárásban, és a felterjesztett tanulók folyamatosan emelkedő számában nyilvánul meg. 2010. évben az Integrációs Munkabizottság 13 intézményi javaslatból – 5 középfokú és 8 alapfokú - 82 személyre szóló ajánlásából választotta ki a leginkább példaértékűen teljesítőket.

A középfokú oktatási intézményben tanuló cigány/roma származású tanulók aránya a nem cigány társadalmi aránytól jelentősen elmarad, ezért a hátrányos helyzetű tanulók közép-, és felsőfokú oktatási intézménybe történő bejutásának elősegítését tűzte ki célul a cselekvési feladatterében az Integrációs Munkabizottság. Ezen program cél ez idáig viszonylag szűk hátrányos helyzetű fiatalok elérését, főként a Hegedűs T.A. Szakközépiskolában tanuló, többségében vidéki fiatal érettségire felkészítő, felsőfokú tanulmányokat támogató előkészítő képzésében öltött testet.

A hátrányos helyzetű – és ezen belül a cigány/roma származású - tanulók felsőfokú képzésben való részvétele is nagyon alacsony, ezért az Integrációs Munkabizottság feladatául tűzte ki, hogy **a felsőoktatási intézményekbe való bejutás és a sikeres érettségi vizsga megszerzésének elősegítésére érettségi felkészítések megszervezését támogatja.**

Az előző évek gyakorlatához hasonlóan 4 tárgyból került sor érettségi felkészítő megszervezésére, melyen tantárgyanként eltérő mértékben vettek részt cigány/roma származású tanulók. Az előkészítőt ugyancsak az „Integrált Oktatásért” Alapítvány Dr. Hegedűs T. András Alapítványi Szakiskola, Középiskola, Esti Általános Iskola szervezte, tájékoztatója alapján más középfokú oktatási intézményből diákok nem vettek részt a felkészítésen. Ily módon, az iskola annak lebonyolításához támogatást nem igényelt.

Az alapítványi fenntartásban, Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatával közoktatási megállapodással együttműködő intézmény, a közoktatási esélyegyenlőségi munkája mellett jelentős eredményeket ért el a tanulók közművelődési és művészeti képzésében is. A városi Mega-Vers vetélkedőt a középiskola tanulója, Demeter Roland cigány/roma származású tanuló nyerte. A fődíjként elnyert párizsi tanulmány útját önkormányzatunk 40.000,-Ft-tal támogatta.

Az egyéni tanulói sikerek mellett fontos szerepet tölt be az intézmény a cigány/roma autentikus népies kultúra és hagyományok ápolásában is. Szivárvány Táncegyüttesük évek óta állandó szereplői városi és városházi rendezvényeknek, mely művészeti csoport igényesen jeleníti meg a cigánytánc és zene hagyományos elemeit, fellépő ruháik hűen tükrözik a cigányság érzelmi-, és ízlésvilágát.

A szinpadai ruhák megújítását önkormányzatunk 100.000,-Ft-al támogatta.

Az intézményi projekt, és az annak eredményes megvalósításán dolgozók kitartó munkájának kiemelkedő jelentőségű eseménye, hogy az idén a Raoul Wallenberg Alapítvány és a Raoul

Wallenberg Egyesület által alapított Raoul Wallenberg-díjjal elismert egyik szakember Dr. Csillei Béla igazgató lett, akinek az indoklás szerint: „felzárkóztató, pályaorientációs programjának keretében a diákok újra folytathatják a korábban megszakított alap- vagy középfokú tanulmányaikat. Az integrált tanulmányi projekt vállalja a romák és más hátrányos helyzetűek továbbtanulását, ötvenen közülük már a felsőoktatásba is bejutottak”.

A Cselekvési Tervben szerepelt, hogy lehetőség szerint azon közoktatási intézményben, ahol jelentősebb számban tanulnak cigány/roma tanulók, el kell érni, hogy olyan cigány/roma származású, illetve romológus szakképzettséggel rendelkező szociális munkást, pedagógiai asszisztenst vagy szabadidő szervezőt alkalmazzanak, akik közvetlenül is segíthetik a tanulni vágyó fiatalokat.

Az önkormányzati elődszervezet hagyományain tovább építkezve, a Szent Tamás Görög Katolikus Általános Iskolában komoly sikereket érnek el a nevelő-oktató munkát segítő, cigány/roma származású asszisztensek foglalkoztatása, a közösségfejlesztés, és a romani/lovári nyelv fakultatív tanítása terén. Ehhez az anyagi forrást részben az önkormányzat integrációs szakfeladatból biztosítja.

1.4. Foglalkoztatási célokhoz kapcsolódó eszközrendszer:

A munkahely, foglalkoztatás és a hátrányos helyzet szorosan összekapcsolódnak, hiszen a jövedelem nélküliség szegénységet, nélkülözést, kiszolgáltatottságot jelent, ezért a felzárkózás és társadalmi integráció elengedhetetlen feltétele a foglalkoztatás javítása.

A cigány lakosságot, a rendszerváltást követően leginkább a foglalkoztatás területén érte a legnagyobb veszteség. Az alacsony foglalkoztatottság alapvető okai az alacsony képzettségben, azon iparágakban, gazdasági területeken jelentkező visszaesésében keresendők, amelyek többségben foglalkoztattak alacsony képzettségű munkaerőt.

A foglalkoztatás élénkítésében eddig csak közvetett befolyással rendelkezett az önkormányzat, ezért alapvetően a munkaerő-piaci esélyek javítása terén, illetve közfoglalkoztatás biztosításával, munkatapasztalatok megszerzésével, tudott segítséget nyújtani. Az „Út a Munkába” program új helyzetet teremtett, a Rendelkezésre Állási Támogatásban részesülő közcélú foglalkoztatás megkezdésével az Önkormányzat az egyik legnagyobb foglalkoztatóvá vált a városban.

Az integrációt támogató programjaink a jogi környezet változása előtt jártak, annak módosulásával haladéktalanul képesek voltunk reagálni a foglalkoztatási lehetőségek bővülésére. Ennek kivételzésében nyújtott felbecsülhetetlen segítséget az Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ „MUNKAERŐ-PIACI MENEDZSER” című, munkaerő-piaci program foglalkoztatási elemének megvalósításához kapcsolódó „MUNKAERŐ-PIACI MENEDZSER” munkaerő-piaci program 2008-2009 évi megvalósítása.

A pályázat keretében a cigány/roma kisebbség munkaerő-piaci integrációját segítő úgynevezett „összekötőkre” roma munkaerő-piaci menedzser képzésére és 16 hónapos foglalkoztatására nyílt lehetőség pályázati támogatással.

A program aktív szakaszának mutatói rendkívül pozitívak voltak, ezért annak közfoglalkoztatás keretében történő fenntartásáról határoztunk. A munkaerő-piaci menedzserek munkájának köszönhetően folyamatos ügyfélszolgálati tevékenységet folytattunk, speciális felkészültséget vagy kiemelt erkölcsi feddhetetlenséget igénylő feladatkörökhöz végeztünk előzetes kutatást és munkaerő közvetítést.

Eszköz-, és célrendszerében ehhez illeszkedi a SZKTT HSZK TAMOP-5.3.1./08/2. „Első lépés” projekt - alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkezők képessé tevő és önálló életvitelt elősegítő programjai

A projekt megvalósítója: Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása
Humán Szolgáltató Központ
A projekt helyszíne: Szolnoki kistérség
A projekt megvalósításának ideje: 2009. július 01 – 2011. június 30
Elnyert támogatás: 79 045 380 Ft

A projekt hosszú távú céljai:

A hátrányos helyzetű célcsoportok **munkaerő-piaci esélyeinek növelése, társadalmi integrációja, a társadalmi befogadás, részvétel erősítése a foglalkoztathatóság javításával**”.

A projekt rövid távú céljai:

Az alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkező, (alacsony iskolai végzettségű, tartósan munkanélküli, többszörös hátrányokkal élő, nehezen elérhető és motiválható) személyek munkaerőpiacra történő belépésének előkészítése, önálló életvitelhez szükséges képességeik erősítése, egyénre szabott, tervezett és összehangolt segítségnyújtással, elsősorban a szociális munka, valamint a már kidolgozott és bevált integrált szolgáltatási eszközök felhasználásával.

A projekt célcsoportja:

Közvetlen célcsoport:

a) munkanélküli ellátásban nem részesülő regisztrált álláskeresők

b) inaktív emberek

akik alacsony (8 általános, vagy az alatti) iskolai végzettséggel rendelkeznek, **továbbá az alábbiak közül legalább egy jellemzi őket:**

- romák
- fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek
- szenvedélybetegek, vagy pszichés betegséggel küzdő emberek
- szegregált lakókörnyezetben élnek
- munkatapasztalattal nem rendelkeznek
- legalább 5 éve nem foglalkoztatottak
- olyan inaktív személyek, akik sem a munkaügyi, sem a pályázó szervezet nyilvántartásában nem szerepelnek

Közvetett célcsoport:

- A projekt megvalósításában együttműködő szakemberek, szervezetek, a projektet támogató szervezetek, egyéb – az érintett célcsoporttal kapcsolatba kerülő intézmények, szervezetek (civil, egyházi, önszervező, érdekvédelmi szervezetek, Munkáltatók, Képzők

A közvetlen célcsoport számára biztosított szolgáltatások

1. Felzárkóztató képzés 8 általános iskola alatti végzettségű személyek felzárkóztató képzése (600 óra) 8 fő részére
2. OKJ-s képzések:
 - OKJ-s Hegesztő képzés (1200 óra) 12 fő
 - Lakástextil-készítő + lakástextil-összeállító képzés (600 + 200 óra) 10 fő

Egészségőr-fertőtlenítő - Egészségügyi kártevőirtó szakmunkás (800 óra)

8 fő

3. A célcsoport felkutatása, elérése, toborzása, tájékoztatása, motiválása
4. Az egyéni esetkezelésbe bevonandók kiválasztása, Diagnóziskészítés, Feltárás, Egyénre szabott fejlesztési és szolgáltatási terv készítése, Esetmenedzselés „Szolgáltatásszervezés”
5. Természetbeni, anyagi támogatás
6. Képzési támogatás
7. Alkalmassági vizsgálat
8. Csoportos foglalkozások: „Életmód - csoport” „Motivációs csoport” „Munkavállalási készségeket fejlesztő csoport” „Jövő-tervező csoport” „Személyiségfejlesztő csoport” „Felzárkóztató csoport” „Tanulásfejlesztő csoport” „Családok csoportja” „Önsegítő csoport”

Az intézmény együttműködő partnerei: Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központ, Szolnoki Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

TÁMOP 5.3.3.- 08/2 PILLÉR program - Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerőpiaci integrációját segítő programok támogatása:

A projekt megvalósítója:	Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ
A projekt helyszíne:	Szolnoki kistérség
A projekt megvalósításának ideje:	2010. március 01 – 2012február 29
Elnyert támogatás:	68 209 943 Ft

A projekt céljai:

A projekt általános, és hosszú távú célja: **hajléktalan** személyek munkaerőpiaci esélyeinek növelése, társadalmi integrációja, a **társadalmi befogadás, részvétel erősítése életminőségük javítása, foglalkoztathatóságuk, foglalkoztatási, lakhatási szociális, mentális egzisztenciális helyzetük javításával**”.

A projekt rövid távú céljai:

- 25 személy bevonása
- 19 fő számára – egyéni igények szerint, (a képzések összekapcsolásával) 4 féle OKJ-s képzést biztosítása
- 15 személy lakhatásának támogatása

Képzések:

- Fűszernövény termesztő képzés (1000 óra) - 13 fő
- Csatorna karbantartó képzés (800 óra) - 6 fő
- Munkaruha-védőruha készítő képzés (600 óra) - 6 fő
- Kerti munkás képzés (400 óra) - 7 fő

Egyéb szolgáltatások:

- A célcsoport felkutatása, elérése, toborzása, tájékoztatása, motiválása
- Kiválasztás, komplex diagnóziskészítés, feltárás
- Egyénre szabott fejlesztési és szolgáltatási terv készítése
- Megélhetési támogatás

- Szociális munka, esetvezetés
- Mentális állapot javítás a, pszichológiai tanácsadás,
- Egyéni és csoportos addiktológiai tanácsadás,
- Tanulástechnika/egyéni tanácsadás,
- A munkavállalási motivációt növelő foglalkozások
- Problémamegoldó csoport
- „Munkavállalási készségeket fejlesztő csoport”:
- Számítógéppkezelő csoport
- „Életvezetési csoport”:
- Képzés részét képző vizsgára való felkészítésre (korrepetálásra) OKJ-s képzés befejezésével egyidejűleg megszerzett alapképzettség, kompetencia vizsgára való felkészítésre
- Közösségi napok

Az intézmény együttműködő partnerei: Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központ, Szolnoki Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

A projekt megkezdődött, a bevonnai kívánt 40 cigány/roma származású ügyfél közül jelenleg 17 fő került be a projektbe.

Az Észak-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központ a szolnoki cigány/roma állástalan lakosság munkaerő-piaci helyzetének javításában, foglalkoztatásuk elősegítésében közreműködik. A nyilvántartott álláskeresők humánszolgáltatásait, egyéb szolgáltatásait vehetik igénybe. Képzésükhöz, foglalkoztatásukhoz támogatást biztosítanak.

Szolnok városban közel 1100 fő a szociálisan vagy mentálisan hátrányos helyzetben lévő aktívkorú nem foglalkoztatottak száma. Közülük a munkaügyi szervezettel, mint álláskereső évenként 200-300 fő működik együtt. A munkaügyi szervezet a rendelkezésére álló eszközökkel segíti a hátrányos helyzetűeket esélyeik javításában.

Ennek okait a projekt során folyamatosan kutattuk. Arra a megállapításra jutottunk, hogy a szegénység és reménytelenség olyan lelki deprivált állapotot eredményez a HHH. célcsoportban, amely minimalizálja a munkanélküli ellátásokkal való kapcsolatba kerülés valószínűségét. Ezen probléma csak egy ügyfélközpontú, fejlett empátiás érzékenységet mutató, a klienseket lakóhelyükön felkutató aktív program hozhat. Ezzel az attitűddel és képességgel az intézmények zöme nem rendelkezik.

A célcsoport kutatása során azt is megállapítottuk, hogy számukra a közfoglalkoztatás kizárólag alacsony társadalmi státuszú foglalkoztatási formákat kínál. Még ha erre némi magyarázatul szolgál is az iskolázatlanság és képzettség hiánya, ezen gyakorlat teljességgel figyelmen kívül hagyja az etno-kulturális szokás-, és hagyomány rendszerből fakadó cigány/roma célcsoport igényeket.

Az önkormányzati közfoglalkoztatás tervezésekor a gondolkodásunkat az határozta meg, hogy olyan alternatív munkaformákat hozzunk létre, melyek képesek kezelni a cigány/roma tradíciókból adódó csoport különbségeket és az inaktivitásból származó csekély

munkaalkalmasságot, és párhuzamban számottevő társadalmi presztíznövekedést eredményeznek.

Korábban már szoltunk a „cigány/roma mentorképzés”-sel megalapozott asszisztensi feladatkörök létrehozásáról, melyek főként gyermekjóléti-, családsegítói-, közösségfejlesztői-, környezet-rehabilitációs munkaköröket jelentenek. Teljesen újszerű kezdeményezés volt, az Önkormányzat jogszabályban rögzített, önként vállalható feladatai körében megjelenő - „közreműködés a közbiztonság helyi feladatainak ellátásában” - bűnmegelőzési projekt.

Projektünk egy olyan időszakban kezdett magas szinten prosperálni, amikor az ország, de különösen a cigány/roma kisebbség nyugalmát felkorbácsolta egy sorozat jelleget mutató, etnikai motivációjú erőszakos bűncselekmény sorozat. A program magas cigány/roma származású foglalkoztatott aránya biztosította a köznyugalom fenntartásának azt a szintjét, melyben megelőzhetően voltak az önbíráskodást előtérbe helyező lakossági akciók, és illegális önvédelmi reflexek kialakulása.

A bevontak kiválasztása során különös hangsúlyt kapott a terület-, és személy ismeret, így a hátrányos munkaerő-piaci pozíciójú alkalmazottak a lakóhelyükhöz tartozó ún. „komfortzónában” látták el feladatukat, munkavezetésüket számukra rentábilis, magasan kvalifikált mentor segítette. Jellemző, hogy a program elindulását követően tömegesen jelentkeztek cigány/roma származásúak bekapcsolódási szándékkal.

A programmal érintett terület közállapota látványosan javult, a jogsértések elkövetése időben és területileg átrendeződött. Az elmúlt 10 évben az első olyan időszokról számolhatunk be, amikor a területen lévő közterületben és külső környezetében a „Mindenszentek” megemlékezések idejében nem vált ismertté jogsértés.

A program olyan alternatív elemekkel is kiegészült, mely rendeltetéséhez jól illeszthető. A veszélyeztetett korcsoportokhoz tartozó egyedül élő, vagy beteg idősek rendszeres, visszatérő látogatása során szociális segítő munkákat is elvégeztek. Közreműködtek a ház körüli nehéz fizikai munkában - favágás, kaszálás, hólapátolás -, vagy biztosították az egészségügyi ellátásba jutás, nyugdíjki fizetés, bevásárlás, stb. zavartalanságát.

2010. évben az önkormányzati intézmények részéről is érkeztek megkeresések, főként a szociális-, és gyermekvédelmi jelzőrendszerben dolgozó munkatársak fizikai biztosításának igényével. Leginkább a családlátogatásokat nehezítő kóbor-kutyák megszorodása, a helyszíni segítségnyújtás zavaró kriminális jelenségek kontrollálása, valamint az egészségügyi intézmények zavartalan működésének biztosítása okán.

Eredményeinket a pályázatot kiíró IRM hasznosította, mely adalékok közrehatásaként született meg a „település ör” program. A rendszer kialakítása során, az alkalmazási feltételekben történt változások - szakmai képzés, erkölcsi feddhetetlenség - a közcélú foglalkoztatásban nem érvényesíthető szempont, viszont elvárható szakmai cél.

Ezért 2010. évtől további minőség-fejlesztést hajtunk végre. A szolgálat beintegrálódott a Városi Közterület-felügyelet szakmai rendszerébe. Olyan struktúrát hozva létre, mellyel biztosítható volt a lakossági és önkormányzati igényből adódó létszámfejlesztés. A tervezett, 2010. március 01-től működő 4+55 fős kontingens lehetővé tette valamennyi szegregátum közbiztonsági fejlesztését és a problémás területek rendszeres ellenőrzését.

A munkáltatói feladatokat a „*Munkalehetőség a Jövőért*” Szolnok Non-profit Kft. látta el, foglalkoztató a Városi Közterület-felügyelet. A foglalkoztató szervezeti struktúrájában a hatósági szakmai szintet jelentő közterület-felügyelők, a mellettük dolgozó „település örök” után, a „közösségi bűnmegelőzési szolgálat” alkalmazottjai tették komplexé a rendszert.

A foglalkoztatás bővítéséhez szükséges, a közfoglalkoztatási program által nem kezelhető egyes járulékos költségeket költségvetési források biztosították, a bűnmegelőzési szolgálat 2 MFt-os forma-ruházati-, és felszerelési ellátását az integrációs szakfeladatból biztosítottuk.

A program több mint 2 éves működése jelentős előre lépést hozott a társadalmi bűnmegelőzés rendszerének fejlesztésében. A kölcsönös előnyökön, és a feladatok korrekt elosztásán alapuló együttműködés folyamatosan javult a közbiztonság fenntartásában érintett szervezetek és speciális szolgálatok között. Különösen a rendőrséggel kialakult munkakapcsolat hozott kiugró eredményeket mind a közterület biztonságának javítása, mind a társadalmi bűnmegelőzés fejlesztése területén.

A Szolnoki Rendőrkapitányság 2010. évi közösségi-, bűnmegelőzés tevékenysége

A Szolnoki Rendőrkapitányságnak célja, hogy javuljon a kapitányság és a cigány/roma kisebbségi szervezetek közötti párbeszéd, melynek fő területei a bűnmegelőzés, az áldozattá válás elkerülése, ismeretterjesztő kommunikáció, valamint az egyes szervek, szervezetek képviselőinek együttműködése.

Az együttműködések elvi-, szakmai alapja az Országos Rendőr-főkapitányság és az Országos Cigány Önkormányzat között 1999-ben létrejött együttműködési megállapodás, abból a célból, hogy a Rendőrség és a cigányság között konfliktus- és előítélet- mentes viszony teremődjön meg és maradjon fenn.

A Szolnoki Rendőrkapitányság illetékességi területén a 19 település közül 5 településen működik cigány kisebbségi önkormányzat - Szolnok, Nagykörű, Zagyvarékas, Kőtelek, Tiszaföldvár -. A 2010. évi választások után az Újszászi Cigány Kisebbségi Önkormányzat megszűnt és két új alakult : Kőtelek és Tiszaföldvár településeken.

Hagyományos prevenciók rendezvényekként említhetőek az egyes települési szintű rendőri és bűnmegelőzési **nyitott napok, falunapok**, melyek iránti igény minden évben nagy.

Szolnokon is több rendezvényen jelentünk meg : így „**Kerék-fesztivál**”, „**Laktanya-Road Show**”, „ **Ováció** ”, „ **Országos Vasutas Nap**”, „ **Széchenyi búcsú**”, „ **24 órás vetélkedő**” szandaszőlősi „**Őszi vigasságok**”, „ **Európai Autómentes Nap**” , „ Közlekedésbiztonsági családi nap” rendezvényeken.

Ezek a rendezvényeken a gyermekek KRESZ- és DROG-TOTO-t tölthettek ki, valamint kerékpáros ügyességi pályán mérhették össze tudásukat, valamint rendőrkutyás és járműtechnikai bemutatót tekinthettek meg. A gyermekeket bűn-és baleset-megelőzési szóróanyagokkal láttuk el. A rendezvényeinken jelen voltak az adott terület iskolarendőrei is.

A nyári időszakban a nyári napközis táborokban jelentünk meg. Az itt résztvevő gyermekeknek próbálunk hasznos információkat átnyújtani biztonságuk érdekében. Játékok, szóróanyagok segítségével hívtuk fel a figyelmüket a drogozás, az internet veszélyeire, a bűncselekmények és a balesetek megelőzésére.

Az idén is több általános és középiskola kérte fel a kapitányság szakembereit - egy-egy rendezvény kapcsán – prevenciók előadások megtartására. Ezen rendezvényeken a kapitányság munkatársain túl, a SZKIT HSZK Drogkonzultációs és Információs Központ szakemberei is aktívan részt vettek, előadásokat tartottak, filmet vetítettek. Az idei évben a legfőbb téma az iskolai agresszió és az internet veszélyei volt.

A cigány/roma fiatalok rendőrré válásának elősegítésére és népszerűsítésére, mint minden évben, **pályázati felhívást** juttatunk el az illetékességi területünkön lévő középiskolák ill. cigány kisebbségi önkormányzatokhoz a középfokú oktatási intézmények első, második vagy harmadik évfolyamán tanuló cigány származású fiatalok tanulmányai eredményes befejezésének elősegítése és a rendőri pálya választásának ösztönzésére.

Az együttműködési megállapodásokból fakadó feladatok végrehajtásáról rendszeresen **hírt adtunk a médiumoknak**. A programokról a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság PR és sajtó csoportját értesítjük, akik 300 újságírói címre továbbítják a kapott információt.

2010. március 31-én a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányságon az „Iskola Rendőre” program keretein belül, az oktatóknak végrehajtásra került egy képzés az áldozattá válás, valamint a diszkrimináció elleni fellépés általános kérdésköreivel kapcsolatosan. Az oktatást Dr. Csillei Béla a Dr. Hegedűs T. András Alapítványi Iskola igazgatója tartotta, aki többek között beszélt a cigányság múltjáról, kultúrájáról, a velük való kapcsolattartás és kommunikáció módjairól.

2010. évben a kapitányságvezető több alkalommal egyeztető megbeszélést tartott a kisebbségi önkormányzatok képviselőivel az együttműködési megállapodásban vállalt feladatok – többek között: a bűnmegelőzés, az áldozattá válást lehetővé tévő körülmények csökkentése, elkerülése, kölcsönös ismeretterjesztő kommunikáció, a cigány/roma származású fiatalok rendőrré válásának elősegítése, az oktatási intézményekben tanuló fiatalok jogkövető magatartásra történő nevelése – végrehajtásának érdekében.

A Szolnok Megyei Jogú Város Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke több alkalommal is megbeszélést tartott a Kapitányságvezető Úrral a cigány/roma kisebbség irányából érkező, ill. a kisebbség egyes tagjaira vonatkozóan felmerülő konfliktusforrások megoldása érdekében.

Az Integrációs Program célkitűzéseiben együttműködő partnerség mellett, a Cigány Kisebbségi Önkormányzat, mint önálló foglalkoztató is megjelenik minden évben. Ily módon szociális segítők és közösségfejlesztők dolgoztak az Önkormányzatuknál. Feladatuk nem csak az iskolákkal, óvodákkal való napi kapcsolattartás volt, hanem segítettek a CKÖ irodáját felkereső kliensek szociális támogatási kérelmeik, közgyógyászati igazolvány kérelmeik, szociális bérlakás pályázataik elkészítésében is.

Segítettek továbbá a közüzemi tartozást felhalmozó családoknak az adósságkezelési szolgáltatásokhoz való eljutásban, valamint a megszüntetett szolgáltatások újbóli igénylésében.

A cselekvési feladatterv alapján a munkabizottság nagy hangsúlyt fektetett a pozitív példák bemutatására, ezzel is elősegítve az intolerancia mérséklését.

Sajnos továbbra sem történt jelentős előrelépés a cigány/roma civil szervezetek foglalkoztatási programok mozgósítása érdekében történő bevonhatósága területén. Továbbra is szűk azon cigány/roma szervezetek száma, akik közreműködnek ezen munkában.

A munkabizottság a tárgyidőszakban 4 cigány/roma civil szervezet megalakulását segítette. Ezek között megtalálhatóak ifjúsági-, kulturális-, gasztronómiai-, és hagyományőrző feladatokat vállaló egyesületek, melyek megalakulásához vagy működési elindulásához nyújtottunk szakfeladati támogatást, illetőleg szakértői közreműködést.

A foglalkoztatás területén a diszkrimináció elleni küzdelem az egyik fontos feladat, amely nagyon sok nehézségbe ütközik. A hátrányos megkülönböztetés bizonyítása igen nehézkes, előrelépés csak a cigány/roma civil és érdekképviselői szervezetek működési támogatásával és hatékonyabb feladatvállalásával érhető el.

1.5. Informatika, kultúra, kommunikáció:

A magyarországi cigány/roma kultúra mindaddig kevésbé feltárt nemzeti örökségünk. Az európai szokásoktól merőben eltérő, természet közeli életmódjuk miatt ma is számos évszázados hiedelem és előítélet veszi körül őket. Társadalmi szervezetük alapegysége a nagycsalád, amely nemzetséggé és törzssé sosem fejlődött. A vándorló karavánok több, egymással laza rokonságban álló nagycsaládból álltak. Folklorjuk gazdag és változatos. Elemeit a vándorlás során érintett országok, ill. a letelepült csoportokat körülvevő népek folklorjából vették át, és vegyítették érzelmes, romantikus stílusaikkal. Rendszerint annak archaikus rétegeit őrzik.

A cigány népzene szinte országonként más és más. A romani nyelvcsalád lovári törzséhez tartozó cigányok zenéje, a törzsi kapcsolatoknak megfelelően, határainkon kívül is a magyarországi cigány népzenevel mutat rokonságot. A magyarországi cigány nyelvi csoportok domináns számú csoportja az ún. magyar cigányok (romungrok; közülük származnak a zenész cigányok is) zenéje és nyelve asszimilálódott a magyar környezethez. Hagyományukban viszonylag kevés az eredetinek tekinthető cigány folklór. Autentikus zenét és főleg zenélési stílust tekint magának az ún. oláh (roma) cigányok rétege. Dalaikat cigány-magyar vegyes szöveggel éneklük, mely cigány/roma népzene kimondottan vokális zene. Két nagy stílus csoportba sorolhatók, a lassú dalok, és táncdalok.

A cigány/roma kultúra a magyarországi nemzeti kulturális értékek szerves része, melynek ápolása és megismertetése fontos feladat. A kultúra megismertetése csak a kommunikáción és a kultúrák közötti párbeszédén keresztül képes megvalósulni, ezért kiemelt szerepet kapott az Integrációs Programban is.

Évek óta folyamatosan kutatta a munkabizottság azokat a helyi kultúrköröket, folklór csoportokat, ahol megfelelő humán erőforrás és néprajzi-, művészeti tudás áll rendelkezésre a cigány/roma önazonosság erősítéséhez, a kulturális értékek közösségi tolmácsolásához. A korábbi évek alacsony finanszírozása és támogatása okán szinte teljesen eltűntek a szolnoki cigány/roma folklór csoportok, mely napjainkra hiányként jelentkezik Szolnok Város kulturális program-kínálatában.

Ezért a munkabizottság kezdeményezéseket tett a *városi cigány/roma kultúra emlékeinek felmérésére, és tematikus összegyűjtésére.*

Évek óta fejlődő kapcsolatot mutató partnerre találtunk a - „Barna Gyöngyök” hagyományos örökségén építkező - Lóli Jag formális Folklor Együttesben, ahol generációkat érintően folyik cigány/roma hagyományokon nyugvó kultúra közvetítés, zenei- és táncképzés.

Az utóbbi 3 évben töretlenül végzett gyűjtés folytatódott, melyek közé bekerültek azon népi-, és népies dalok is, melyek népszerűségét a fentiekben említett tematikus roma művészeti-, és napközis táborok során felhasználtunk és amelyek népszerűek a fiatal korcsoportok számára. Integrációs szakfeladatból támogattuk a 2010. évi összegyűjtött anyag digitalizálását, és a „Szolnoki fiúk V.” címmel megjelent CD+DVD kiadvány sokszorosítását.

Az elkészült anyagokat elsődlegesen az önkormányzati nevelési-, oktatási intézményekben folyó ének-zenei és kulturális-, közművelődési tevékenységek támogatása céljából tesszük ingyenesen hozzáférhetővé.

A városban megvalósult kulturális rendezvények körébe 2008. óta sikeresen valósítjuk meg ***a cigány/roma rendezvények és műsorok integrálását.*** „Szolnok a Tisza Fővárosa” projekt keretében a Tisza-parti Nyár rendezvényei körében jelentek meg elsődlegesen azok a tematikus népzenei, szórakoztató zenei és néptánc csoportok, amelyek gazdagították a kulturális program-kínálatot, és jól reprezentálták a szolnoki cigány/roma kisebbségi értékeket. A programok során 3 tematikus hétvégén 3 cigányzenekar, illetőleg folklór együttes és egy tánc csoport lépett fel, jelentős elismerést aratva.

A Cselekvési Feladatterv hagyományos programja a „PHRALIPE-TESTVÉRISÉG” Kulturális Fesztivál és Roma Hagyományörző Főzőverseny, mely az 6. alkalommal a Széchenyi városrész „Zöld Ház” udvarán került megrendezésre. A rendezvény a korábbi időszakokban folyamatos fejlődést mutatott. A helyszínváltoztatás a rendezvény fejlesztését és közismertségének terjedését biztosította. A program két jól elkülöníthető tematikus részből állt. Egy részről a hagyományos ételek főzőversenye, melyen mintegy 20-25 „bogrács” csapat nevezett, és ugyanennyi zsűrizésre alkalmas hagyományos étel került elkészítésre.

A fesztivál másik fontos programeleme a kulturális-, népi- népzenei csoportok fellépése volt. Egész napos szabadtéri színpadi műsor szórakoztatta az érdeklődőket, melyeken való részvétel természetesen ingyenes volt.

Azt is meg kell említeni, hogy a tervezett programok lényegesen gazdagabb műsorszerkezetet és több alternatív elfoglaltságot – sportverseny, kézműves bemutatók, gyermekfoglalkoztatók, vásár – tartalmaztak mint a korábbi években, köszönhetően a bevont partnereknek, kiemelten a SZKTT HSZK Gyermekjóléti Szolgálat munkatársainak. A szervezést és előkészítést végző CKÖ tevékenysége az előző évek munkaszervezési hiányosságait jelentősen csökkenteni tudta, egy népszerű és gazdag program kínálatú rendezvény realizálódott.

A cigány/roma hagyományos kulturális értékek integrálását sikeresen és tartósan biztosítani tudtuk a helyi kulturális programkínálat körében. A méltán népszerű Szolnoki Gulyás Fesztiválon minden évben biztosítjuk a cigány/roma húsételek ezen körének bemutatását. Az elmúlt évben a cigány/roma kisebbség reprezentánsa a Roma Gasztronómiai, Kulturális és Hagyományörző Egyesület volt, melynek megjelenését, a cigány/roma étkezési és eszköz-kultúra bemutatását, valamint hagyományos ételeik ingyenes kóstoltatásához támogatást nyújtottunk.

Amint érzékelhetjük a cigány/roma csoportok nyelvi tagozódását, éppen úgy réteghelyzetüket tekintve is tagozódnak: a magasan kvalifikált - főként romungro - muzsikás rétegtől kezdve a még szegregált viszonyok között élő telepi cigány családok életviteléig széles skálát találunk.

A cigány/roma lakosság nyelvi és kulturális szempontból hasonlóan erősen tagolt kisebbség, ezért több nyelv és kultúrkör megőrzéséről kell egyidejűleg gondoskodni. A meglévő hagyományörző cigány/roma közösségek lényegében az utolsó olyan csoportok a magyar társadalomban, amelyekben a népi művészet a mindennapi élet szerves része. Napjainkban a cigány/roma kultúra értékeinek felfedezése a reneszánszát éli. A kisebbségi önkormányzati és civil képviselői szervezetek, a városi cigány kisebbségi társadalom régóta dédelgetett álma egy több funkcióval rendelkező közösségi ház, mely cigány/roma tudásközpontként is, megfelelő háttérrel biztosíthatna a cselekvési program kulturális feladatainak megvalósításához.

1.6. Egészségügy:

A meglévő ismereteink alapján az egészségügyben hatályos jogszabályok garantálják az esélyegyenlőséget, amely alapján városunk egészségügyi intézményeiben minden ellátott (beteg) egyaránt, megkülönböztetés nélküli ellátásban részesül.

A magyarországi és ezen belül a Szolnok városi cigányság demográfiai jellemzői hosszabb ideje igen jelentősen különböznek az országos átlagtól. A szegénységgel, a szociális helyzettel összefüggő élet- és lakáskörülmények, valamint a környezeti tényezők jelentősen befolyásolják a cigányok/romák egészségi állapotát, a várható legmagasabb életkor alakulását, az egészséges élet elérésének és az ellátórendszerekhez való hozzáférés esélyeit.

Ugyanakkor a cigány lakosság egy része nem veszi igénybe azon szűrővizsgálati lehetőségeket sem, melyek valamennyi állampolgár részére ingyenesen elérhetőek. Ezért évek óta támogatjuk a mobil szűrővizsgálatok terjedését, melyek alkalmazkodva a kliens igényeihez és életvezetéséhez közelítik az egészségügyi ellátórendszert. Ebben a tárgykörben segítjük azon civil egészség megőrzési kezdeményezéseket is, amelyek egészségfejlesztési-, környezet-tudatosságot javító ismereteket közvetítenek.

Tekintettel arra, hogy a HHH réteghez tartozók számára nehezen elérhetőek ezen információk, a fentiekben tárgyalt Biztos Kezdet Gyerekház tanácsadó-, és egészségügyi szolgáltatásainak tervezése és biztosítása során kiemelten kezeljük.

A leginkább egészségügyi kockázattal terhelt lakossági csoport a marginális területeken, főként szegregátumokban élők. Ezen mélyszegénységgel sújtott családok zömében hiányoznak a személyes-, és lakáskörnyezeti higiéné megtartásához szükséges források. A helyzetet rontja az egy háztartásban élők magas száma, mivel ennek megfelelően a személyes tárgyak és ruházat is kollektív használatban van.

Ilyen módon, az egyes vírusos és fertőzőes megbetegedések - pl. fejtetű - az egész közösséget gyorsan eléri, melynek terjedési megállítása és visszaszorítása komoly egészségügyi feladat.

A helyzetet súlyosbítja a közösségbe járó gyermekek által átvitt fertőzés, mely az egészségre veszélyes ártalmak mellett, az előítéletek csökkentésére is kedvezőtlenül hat.

Miután az integrációs projektek - főként a táborok, kirándulások és napközi - kapcsán érzékeltük ezen problémákat, szükségszerűen kialakítottuk az előzetes egészségügyi-szűrés protokollját. Ez történt azért, mert az utólagos észlelés időnként feszültséget generált, és családok megbélyegzésének veszélyével fenyegetett.

A megnyugtató megoldás érdekében, a gyermekvédelmi alap-, és szakellátást végző SZKTT HSZK megkeresésével bocsátottuk rendelkezésre a szükséges gyógy-készítményeket, melyeket a családok kérése, vagy az egyes intézmények megkeresése alapján térítésmentesen biztosítanak.

Az említett környezeti ártalmakkal leginkább terhelt kiskorúak környezettudatos nevelésének elősegítését célzó városi projekt megvalósítását kiemelten fontosnak ítéltük. Ezért, az egészségügyi-, higiéniai-, és érzelmi nevelést célzó szocializációs gyakorlatokat, kommunikációs nevelést, a szülői-, családi-, és közösségi együttműködés keretében szervezett rendezvények, programok megvalósítását preferálva, az **EGT / Norvég Finanszírozás Mechanizmus által kiírt „A környezettudatos nevelést és fenntarthatóság pedagógiáját szolgáló” pályázat 2. komponensén belül megvalósuló projektben** együttműködést vállaltunk a gesztori feladatokat ellátó FOCENOSZ-Tanoda szakmai tammal.

A pályázat önrészének biztosítására 480.000,-Ft önkormányzati támogatást biztosítottunk, amely támogatás a „**SREK – Segítő Rendezvények az Egészségesebb Környezetért**” **Szolnok HH településrészein élők környezettudatos szemléletváltásának és magatartásának elősegítése**” című projektet megvalósító – Árnas Óvoda, Csallóköz úti Óvoda, Széchenyi István Gimnázium és Általános Iskola, Alternatív Gimnáziumi Tagintézmény, és Újvárosi Tanoda - együttműködő szervezetek **önrészének biztosítása támogatásaként kerül folyósításra.**

2. Szolnok Megyei Jogú Város Anti-szegregációs Tervének eredményei:

Szolnok Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának módosításáról szóló 215/2008. (VII.24.) sz. határozatával Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadta, annak mellékletét képező Szolnok Anti-szegregációs Tervét és programját.

Az Anti-szegregációs Terv 2008-2015 közötti intervallumban elemzi és értékeli a Szolnok Városban végbemenő társadalmi és szegregációs folyamatokat, az azokban közreható okokat és feltárja a szükséges beavatkozások eszközeit, színtereit és módszereit.

Az ASZT célja, hogy csökkenjen a városban a szegregált körülmények között élő, hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma lakosság száma és aránya (úgy, hogy egyetlen szegregátum lakóinak száma se növekedjen), valamint hogy javuljon a hátrányos helyzetű, ezen belül hangsúlyozottan a cigány/roma lakosság életminősége és lakáskörülményei, különösen a szegregált területeken élők esetében.

A tervben megfogalmazott célok realizálása érdekében folyamatosan monitorozni kell a szegregációs folyamatokat. Az anti-szegregációs terv céljainak megvalósulását a rögzített indikátorok mentén nyomon kell követni.

Az ASZT 4.3.6.7. pontja rögzíti, hogy a szegregátumok és a szegregációs folyamatok elmélyülésével veszélyeztetett területek lakosságának helyzetéről **évente jelentést kell készíteni.** A monitorozási tevékenységet a Polgármesteri Hivatal Humán Igazgatósága végzi, támaszkodva a városban élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeit rendszeresen vizsgáló Integrációs Munkabizottság évente lefolytatott adatfelvételeire, valamint a szociális ellátórendszert működtető szakemberek és civil szervezetek munkájára.

A Humán Igazgatóság végzi az anti-szegregációs tevékenységek koordinálását és a monitoring rendszer működtetését, évente beszámolót készít a szegregátumok és azok lakóinak helyzetéről, és az anti-szegregációs intézkedések eredményeiről. *A beszámoló részét képezi a Szolnok Megyei Jogú Város Integrációs Programjának teljesüléséről és az Integrációs Munkabizottság tevékenységéről készült éves beszámoló.*

Mindezek alapján elmondható, hogy a 2010. évi Integrációs Program végrehajtása során megvalósuló tevékenységekben már kiemelt figyelmet kaptak az ASZT célkitűzései.

Azt fontos kiemelni, hogy a 2007. évi szabályozással az ÖTM az Integrált Városfejlesztési Stratégia kimunkálásának végső stádiumában tette kötelezővé - és kijelölt szakértők biztosításával lehetővé - az ASZT kimunkálását. Egy megyeszékhelyi építészeti-, kiviteli tervezéshez utólagosan rendkívül nehéz volt, egy zömében társadalmi és szociális hátránykompenzáló beavatkozásokat tartalmazó felzárkóztató rendszert hozzárendelni. Még akkor is, ha annak létjogosultságáról és szükségességéről teljes szakmai konszenzus alakult

ki, viszont a közép-, és hosszú távú infra-strukturális beruházási tervekből adódó költségvetési tervezés annak forrásbiztosítását csak súlyos áldozatokkal tudta kezelni.

Az életminőséget jelentősen befolyásoló beavatkozásokat – elérhető külső források hiányában - továbbra is önkormányzati tervezéssel és kivitelezéssel lehetett elérni. Az IVS ASZT szellemében Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata 1/2010. (I.29.). Költségvetési Rendeletének, Fejlesztési Kiadások - 8.3 Anti-szegregációs Terv szakfeladati soron került biztosításra 53 138 000,-Ft „Anti-szegregációs terv – szociális rehabilitáció” forrás, mely a Törteli úti, 48 önkormányzati bérlakást érintő szegregátum felszámolásával, és életkörülmények javítását volt hivatott biztosítani.

A 2010. évi feladatok végrehajtásának egyes műszaki tervezési feladatai az előző tárgyidőszakban megkezdődtek. 2009. decemberében kiírásra került az a közbeszerzési eljárás, melyet követően 2010. január 12.-én kihirdetésre került a Törteli út 7/B. sor 13 üresen álló lakásainak bontását végző nyertes.

A bontás befejezése és a terület átadása 2010. március 31.-ig megtörtént.

A műszaki fejlesztések 2. üteme a 2010. év kiemelt anti-szegregációs célkitűzése volt. Ennek tervezési előkészületei folyamatosan folytak, költségei a 2010. évi költségvetésben rendelkezésre álltak.

2010. nyarán elkezdődött az ivóvíz-, és szennyvízhálózat átfogó rekonstrukciója, melynek során a gerinchálózatok teljes cseréje megtörtént. Tekintettel arra, hogy a lefolytatott lakossági egyeztetések nyomán egyetlen igény sem mutatkozott egyedi vízvételi lehetőség kialakítására, a lehető legmagasabb költséghatékonyságot értük el.

Feltétlen el kell mondani, hogy a lakásokhoz tartozó leágazások kialakítása 100 eFt/lakás költséget jelentett, melyre az egyedi vízmérők és kifolyók kialakítása további hasonló nagyságrendi költségek terhelődtek volna, melyet a lakók nem tudtak vállalni.

Ugyan vizsgáltuk ezen költségeknek a szolgáltató és az önkormányzat közötti megosztását, viszont a fejlesztés következtében fellépő közüzemi költségek az érintettek szegénységének további elmélyülését, egy „adósságszpirál” kialakulását eredményezték volna, így a beruházás ezen szinten befejeződött.

Az év során végrehajtandó további fejlesztésként ütemeztük, a Törteli – Motor úti szegregátumot érintő járda meglévő hibáinak kijavítását, valamint a szilárd burkolatú út és felszíni vízelvezetés kialakítását.

Ezen fejlesztések 2010. őszén megtörténtek. A kivitelezés technológiája és tartalma alkalmazkodott a terület sajátosságaihoz. A szilárd aszfaltozott útburkolat a jelenleg is lakott, és modellezhetően tartósan használatban lévő, lakásokat érintve került kialakításra. Ily módon az A-C-D sorok kaptak aszfalt réteget, és az üresen álló ingatlanokat érintő összekötő út zúzottkő-borítással lett ellátva.

A műszaki kivitelezés tervezésének kiemelt szempontja volt, a tárgyévi fejlesztés részeként megvalósuló, helyben történő szocializációt és hátránykompenzálást támogató humán szolgáltatás-bővítés.

Az elképzelés szerint, az A sor 9-12 (4) lakásából egy „közösségi tér és szociális blokk” került volna kialakításra. Ebben tervezett volt egy összkomfortos gondnoki lakás, szociális blokk (női-férfi fürdő, WC, mosókonyha, ételmelegítő konyha, stb.), közösségi terek (fejlesztő-tanuló szoba, képző-terem, internet, kulturális tér-táncszoba, stb.), és a terület közbiztonsági állapotjavítását támogató rendőrségi Körzeti Megbízotti Iroda.

Fenntartott szakmai álláspontunk, hogy ezen fejlesztések biztosítják a zökkenő-mentes mobilizációt lehetővé tévő, helyben tervezhető hátránykompenzáló-, felzárkóztató-, és szocializációs szolgáltatások elérését, a közösségépítés feltételeinek biztosítását. A fejlesztés elengedhetetlen folytatása - a fejlődés folytatását és megtartását biztosító - a Nyugati-városrészi Akcióterület Szociális Város-rehabilitációs fejlesztése körében tervezett „közösségi ház”.

Az előkészítő és érdekegyeztető csoportmunkák során kialakult az a technológiai sorrend, melyben helyet kapott a humán ágazat által képviselt szociális blokk kialakítása is. A bontás befejezését követően folytatott rendszeres anti-szegregációs egyeztetések során, egyre világosabbá vált, hogy a rendelkezésre álló források csak kompromisszumos megoldásokat tesznek lehetővé.

A fenti műszaki tartalommal megvalósult infra-struktúrális fejlesztés költségein túl, felelős és kreatív végrehajtás mellett is, pusztán 10 MFt-ot alig meghaladó forrás állt rendelkezésünkre a humán fejlesztési projekt megvalósításra.

A kidolgozott műszaki tartalom kivitelezéséhez elkészült Szollak Kft. árbecslése a lehetőségeinken túlmutatott. E szerint az „engedélyezési, kivitelezési tervdokumentáció és műszaki ellenőrzés” költsége 1 920 000,-Ft, a „szociális blokk és közösségfejlesztő terek” kivitelezési költsége 31 800 000,-Ft.

Ugyan felmerült a szakaszos kialakítás lehetősége, de miután a szolgáltatások alapvető feltételét biztosító szaniter helyiségek maradtak volna el, ezen lehetőséget nem támogattuk. Ezen megoldás kivitelezhetőségét az a körülmény sem biztosította, hogy ezen önkormányzati feladatra elkülönített források és feladatok eddig folyamatosan átütemeződtek, és nem alakult ki konszenzus a humán ágazati javaslat egységes képviselésében.

Ezt követően, a rendelkezésre álló szakfeladati forrás felhasználásával megvalósítható, módosított projekttervet dolgoztunk ki. A javaslat szerint, - az ASZT szerint is aggályos – „visszaépítés” helyett, egy tulajdonszerzéssel megvalósuló mobil-, (konténer) szolgáltató ház létrehozása mellett foglaltunk állást.

A birtokunkban lévő árajánlat szerint, a beruházás egyszeri mintegy 9 MFt költséget jelent, valamint az üzemeltetés költsége. A műszaki tartalma racionális, a város bármely szegregációval érintett területére telepíthető.

Jelen állás szerint a projekt végrehajtásáról és jövőbeni megvalósulásáról nincs döntés. A 2010. évi szakfeladati megtakarítás a költségvetés hiányát csökkentette, áthúzódó 2011. évi forrásként nincs tervezve.

Szükséges hangsúlyozni, hogy a rendőrség területi jelenléte nem pusztán a szegregátum létezése okán merült fel. A körzeti megbízott hiánya a területen akut probléma, mint minden városi perem-területen, azt elsődlegesen a lakosok kezdeményezték.

Az önkormányzati fejlesztések során szükséges a keletkező vagyoni és immateriális értékek megőrzése, védelme, mely bűnmegelőzési szemlélet képviselését a humán ágazat ez idáig felvállalta.

Az általunk képviselt szakmai elvek értelmében, minden beruházás értékének minimum 5-10 %-ának megfelelő értékű vagyongörző, bűnmegelőzési beruházásokra, fejlesztésekre is kell forrásokat biztosítani.

Ezt a gyakorlatot már bevezettük azon, a fentiekben taglalt, humán ágazati TANODA és Biztos Kezdet Gyerekház projekt-fejlesztéseknél, melyeknél a gesztor önkormányzati

támogatásra szorul. Mind két projekt vonatkozásában, melyek együttesen mintegy 80 millió forint fejlesztést jelentenek, átvállaltuk az intézmények aktív és passzív vagyonbiztonsági rendszercik kiépítésének költségeit.

A közfoglalkoztatás rendszerének átalakulásából eredően sajnálatosan 2011. januárjától megszűnt a Községi Bűnmegelőzési Szolgálat, és a hozzákapcsolt Település Őr program. Szakmai tapasztalataink alapján, vélhetően ennek negatív hatásai a közbiztonság romlásában és az állampolgári szubjektív biztonságérzet változásában mutatkozni fognak.

A közbiztonság helyi feladatainak ellátása, feltételeinek megteremtése ma még nem prioritizált önkormányzati feladat, ezért fordulhat elő, hogy a projektbe investált mintegy 5 MFt működési fejlesztés kihasználatlan maradt.

A járulékos-károk közé tartozik, hogy a közbiztonság állami feladatait ellátó Szolnoki Rendőrkapitányság tervezetten 2010. február 15.-től újra megnyitja a Kőrösi úti Körzeti Megbízotti Irodát, amely szolgálati helyre cigány/roma önazonosságú hivatásos rendőrt tervez. A rendőri bűnmegelőzési tevékenység alapvető feladatai közé tartozik, és a rendőri munka hatékonyságát növeli, a bűnmegelőzésben részvevő helyi társadalmi szereplőkkel való együttműködés, különösen az önkormányzatokkal.

Az biztos állítható, hogy egy ilyen bűnügyileg fertőzött és közbiztonsági szempontból frekvenciált területen „megtartani” a rendőrt, önkormányzati felelősség is. A rendőrszakmai szempontból kompetens és erkölcsileg feddhetetlen együttműködők körének minél szélesebb biztosítása az egyik legfontosabb garanciális eleme a végrehajtói szolgálatnak. A támogató társadalmi környezet megléte, illetőleg fejlettsége alapjaiban határozza meg a hatékonyságot és a közbiztonsági változások irányát.

A szóban forgó Déli Iparterületi szegregátum ASZT által előírt megszüntetése, térbeli és létszámbeli szűkítése területén időarányosan biztatóan állunk. Az önkormányzati komfort-nélküli bérlakás állomány **térbeli kiterjedése 27 %-al** (48-ról 35-re) **csökkent.**

Ezzel egyidejűleg, az ASZT Mobilizációs Terv végrehajtása során integrált környezetbe települő, valamint a közcélú foglalkoztatás során egzisztenciálisan megerősödött családok önerős elköltözésével, a **létszámbeli koncentrátság 43 %-al** (298 főről 128 főre) **mérséklődött.** Ez arány az önkormányzati szociális bérlakásokat érintően (226 főről 56 főre csökkent) közel 75 %!

3. A 2011. évi Anti-szegregációs Terv legfontosabb elvi alapjai:

- A Törteli úti szegregátum felszámolása az eddigi feltételrendszer mellett nem folytatható.
- A kedvezőtlen gazdasági-, és költségvetési környezetben átlátható és számon kérhető feltételekhez szükséges kötni a támogatásokat.
- A program növekedési ütemének, eredményességének fenntartása érdekében nem újabb forrásokat, hanem az innovációt és kreativitást kell előtérbe helyezni.
- A szociális rászorultsággal sújtott társadalmi réteg reprodukív folyamatira figyelemmel, a meglévő lakásállománnyal való tervszerű gazdálkodást és a leszakadó területek felzárkóztatását kell előtérbe helyezni.

4. Pénzügyi beszámoló:

Tervezési alapegység: *Humán szakfeladat célelőirányzatai- Szociális feladatok- Integrációs Program*

890116 Romák társadalmi integrációját elősegítő tevékenységek, programok	Összeg (Ft)
Eredeti előirányzat	6 795 000,-
Előirányzat felhasználás	6 389 839,-
2010. évi maradvány	405 161,-

I.

**2010. évi költségvetés Integrációs Szakfeladat;
Integrációs Program 04040501 elemi feladatszám**

Előirányzat: 3 000 000,-Ft

Felhasználás: 2 763 232,- Ft (92,10%)

Sorszám	Dátum	Szervezet	Szakmai cél	Támogatás/költség (Ft)
1.	Május 05.	Önkormányzati lebonyolítás (PHESZ)	Tanoda megnyitó + eszköz támogatás	99.885,-
2.	Május 10.	Cigány Kisebbségi Önkormányzat	Közhasznú foglalkoztatás bér + járulék támogatás	224.028,-
3.	Május 14.	Önkormányzati lebonyolítás (PHESZ)	Tanulói jutalmazás (könyv)	99.800,-
4.	Május 20.	Baptista Szeretetszolgálat	Budapesti „Vidám Gyermeknap”	66.000,-
5.	Május 31.	Önkormányzati lebonyolítás (PHESZ - Kamasz Tanya)	„Vidám Gyermeknap” élelmiszercsomag	22.940,-
6.	Június 09.	Önkormányzati lebonyolítás (PHESZ - Fiumei Á.I.)	Iskolai Egészségnap	69.890,-
7.	Június 23.	Cigány Kisebbségi Önkormányzat	Kulturális Fesztivál és Roma Gasztronómiai Főzőverseny	500.000,-
8.	Július 06.	Önkormányzati lebonyolítás (PHESZ)	Újvárosi Napközis Játsszóház (eszköz-beszerzés)	98.065,-
9.	Július 07.	SPRINT DSE	Edzőtábor és sportruházat beszerzés támogatás (HHH tanuló)	60.700,-

10.	Július 07.	„Integrált Oktatásért” Alapítvány	Mega-Vers I. helyezett utazási költség támogatás	20.000,-
11.	Július 20.	Kornéliusz Háza ME	Újvárosi Napközis Játsház - kézműves foglalkoztató és foci-suli támogatás	151.000,-
12.	Július 26.	Önkormányzati lebonyolítás (PHESZ)	Újvárosi Napközis Játsház hivatalos megnyitó + gyermek-védőítal	40.355,-
13.	Augusztus 02.	Hubai Magdolna	Napközi Vezetői megbízás	150.000,-
14.	Augusztus 02.	Szekeres Julianna	Napközi Sportszervezői megbízás	90.000,-
15.	Augusztus 11.	Kornéliusz Háza ME.	Újvárosi Programiroda támogatott foglalkoztatás járuléka	117.000,-
16.	Augusztus 17.	Hubai magdolna	Napközi Vezetői megbízás	62.900,-
17.	Augusztus 17.	PHESZ	Újvárosi Napközi Kulturális Szolgáltatás vásárlás (Vaga Banda)	97625,-
18.	Augusztus 17.	PHESZ	Hangya úti közösségi nap	49875,-
19.	Szeptember 06.	Roma Gasztronómiai és Kulturális Egyesület	Gulyás Fesztivál Roma Gasztro-bemutató támogatás	60.000,-
20.	Szeptember 07.	Szekeres Julianna	Napközi Sportszervezői megbízás	37.700,-
21.	Aug.-szept.	Hubai Magdolna	Megbízás díj fogl. járuléka	51.734,-
22.	Október 12.	HTA Szakiskola	Szivárvány Együttes fellépő ruhák	100.000,-
23.	Október 21.	VZ-Livening Kft.	Roma Zenci DVD készítés és támogatás	98.000,-
24.	Október 28.	Szt. Tamás Görög Kat. Á.I.	Tanulmányi kirándulás étkezési támogatás	15.150,-

25.	November 18.	Szt. Tamás Görög Kat. Á.I.	Adventi gyertyagyújtás	40640,-
26.	November 14.	Szt. Tamás Görög Kat. Á.I.	Komplex hátránykompenzáló programok	260.000,-
27.	December 10.	Önkormányzati lebonyolítás (PHESZ)	HHH tanulói jutalmazás ajándék klts.	79945,-
			Pü-i maradvány	+ 236 768,-

II.

**2010. évi költségvetés Integrációs Szakfeladat;
Integrációs Program 04040502 elemi feladatszám**

Előirányzat: 1 160 000,-Ft

Felhasználás: 1 075 863,- Ft (92,75%)

Sorszám	Dátum	Szervezet	Szakmai cél	Támogatás/költség (Ft)
1.	Február 02.	PHESZ	Tanoda zárszerelés	32540,-
2.	Február 17.	PHESZ	Tanoda karbantartás	21085,-
3.	Szeptember 27.	PHESZ	Gyermekház közösségi nap	25020,-
4.	Október 05.	PHESZ	FOCENOSZ képzés + menedzsment	490.218,-
5.				
6.	Október 28.	Győr MJV PH	Esélyegyenlőségi konf. részvétel	27.000,-
7.	December 14.	FOCENOSZ	„SREK” Norvég Környezet-fejlesztési projekt, 4 intézményi önrész támogatás	480.000,-
			Pénzmaradvány	+84 137,-

III.

**2010. évi költségvetés Integrációs Szakfeladat;
Integrációs Program 04040503 elemi feladatszám**

Előirányzat: 635 000,-Ft

Felhasználás: 550.744,- Ft (86,73%)

Sorszám	Dátum	Szervezet	Szakmai cél	Támogatás/költség (Ft)
1.	November 24.	SZKTT HSZK	Nittifor beszerzés	99744,-

2.	December 11	Önkormányzati lebonyolítás - SPAR Mo. Kft.	Vásárlási utalvány HHH tanulói jutalmazáshoz	451.000,-
			Pénzmaradvány	+84256,-

IV.

**2010. évi költségvetés Integrációs Szakfeladat;
Integrációs Program 04040504 elemi feladatszám**

Előirányzat: 2.000.000,-Ft

Felhasználás: 2.000.000,- Ft (100%)

Sorszám	Dátum	Szervezet	Szakmai cél	Támogatás/költség (Ft)
1.	Március 10.	Szolnok Város Közterület- felügyelet	Közösségi Bűnmegelőzési Szolgálat formaruházat és eszközbeszerzés támogatás (55 fő)	1.500.000,-
2.	December 13	Szolnok Város Közterület- felügyelet	Közösségi Bűnmegelőzési Szolgálat működési klts. támogatás	500.000,-
			Pénzmaradvány	0,-

Tisztelt Közgyűlés!

A fentiekben szereplő beszámoló tárgy szerű, és a szakmai relevanciákat értékelő összefoglalása az Integrációs Munkabizottság Cselekvési Feladatterv tárgyidőszaki teljesüléséről. A rögzített adatok biztató eredményeket mutatnak, melyek jövőbeni megtartása, fenntarthatóságának biztosítása komoly kihívás elé állítja önkormányzatunkat, partnereinket és valamennyi érdekeltet.

Egyrésztől láthatóan bővíteni szükséges a társadalmi integrációra bevonható, főként humán-erő források körét és mértékét, másrésztől olyan technikákat is ki kell fejleszteni, amelyekkel a megkezdett folyamatok támogathatóak, az elért eredmények megtarthatóak, és amelyekkel megelőzhetőek a szegregált társadalmi viszonyok terjedése, illetőleg újratermelődése.

A munka-beszámolónak nem célja a megvalósítók teljesítmény-értékelése. Ennek ellenére célszerű jelezni, hogy az e körben folytatott munka újabb mechanizmusok beindulását, a civil szektor élénkülését is indukálta. A tárgyidőszakban 3 újabb civil szervezet létrejöttéről számolhatunk be, melyekkel való együttműködés további lehetőségeit tárhatja fel a cigány/roma kultúra képviselői és a deprivált helyzetben lévők társadalmi integrációjának elősegítésében.

Feltétlenül hangsúlyozni szükséges, hogy a munkabizottság munkastílusának alakulását, és a strukturális korrekciót a célszerűség indukálta, mely beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Hosszú távú integrációs programot ma már csak úgy lehet készíteni, hogy abban megjelenik a készítők és alkalmazók esélyegyenlőségi politikája, és az önkormányzat valamint intézményei kiemelt felelősséget és szerepet vállalnak a rászorulóknak támogatásában. Szándékaink szerint az Integrációs Program folyamatos fejlesztése azon feltételek megteremtésének rendelődik alá hosszútávon, amelyek segítségével bárki hozzáférhet a fejlődést és az életkörülmények javulását szolgáló feltételekhez, közszolgáltatásokhoz, egyúttal a nyilvánosság által látható módon bizonyítja a támogatások eléréséhez szükséges öngondoskodás szándékát.

SZOLNOK MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
INTEGRÁCIÓS PROGRAMJÁNAK
CSELEKVÉSI FELADATTERVE

1. Jogegyenlőség érvényesítése

a. A halmozottan hátrányos helyzetű, főként cigány/roma származású lakossági szükségleteken alapuló időszakos vagy rendszeres tanácsadó- és jogsegély-szolgáltatás, valamint jogegyenlőségi koordinációs szakmai fórum működtetési feltételeinek biztosítása.

A szükségletekre épülő jogsegély-szolgáltatás, főként a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium jogi segítségnyújtó- és antidiszkriminációs szolgáltatások hozzáféréseinek és népszerűsítésének támogatásával, lehetőleg olyan elismert, szakmai ismerettel és tapasztalattal rendelkező szervezettel illetőleg szakemberekkel, amelyek elfogadottak a hátrányos helyzetű, elsősorban cigány/roma származású lakosok között.

Határidő: 2012. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

b. Szakmai, szakmaközi konferencia, egyeztetések, fórumok, tapasztalatcserék folytatása. A települési esélyegyenlőségi és anti-diszkriminációs kiadvány igény szerinti sokszorosítása, eshetőlegesen szükség szerinti átdolgozása, mely tartalmazza a jogegyenlőség biztosításában Szolnok városban tevékenykedő szervezetek leírását, azok feladatkörét, elérhetőségüket és a jogi segítségnyújtás igénybevételének módozatait.

Határidő: 2012. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

2. Életminőség javítása, közösségi szocializáció

a. Az Integrált Városfejlesztési Stratégia mellékletét képező Anti-szegregációs Tervhez igazodóan a szegregált területeken lévő önkormányzati tulajdonú szociális bérlakások, telepszerű lakókörnyezetek rehabilitációjához, és anti-szegregációs beavatkozásaihoz kapcsolódóan folytatni kell a tervezési, előkészítési folyamatot. A Mobilizációs Terv ütemezése alapján, támogatni kell a Törteli úti elköltöző családok beilleszkedését segítő szociális szolgáltatások fejlesztését.

A területi szegregáltság teljes megszüntetéséig szociális rehabilitációs programokkal, közösségi szociális funkciók kialakításával, környezeti és egészségügyi ártalomcsökkentő programokkal kell elősegíteni a rászorulóknak életkörülményeinek javítását.

Határidő: 2012. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

b. Tovább kell folytatni a hátrányos helyzetű, kiemelten a cigány/roma fiatalok szabadidős, - különösen a nyári tanítási szünetben szervezett - sportolási és táboroztatási lehetőséghez való hozzájutásának javítását, ösztönözve és elősegítve az egyéb önkormányzati és külső forrás bevonását e célra.

Határidő: 2012. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

c. Kiemelten azon alapfokú nevelési, oktatási intézményekben, valamint korai beavatkozást középpontba állító hátránykompenzáló projektek során, ahol jelentős számban koncentrálnak fogyasztási-, és lakáskörülményi szegénységben élő kiskorúak, lehetőség szerint támogatni kell az intézményi integrációs programok megvalósításának folyamatát. Segíteni kell az egészségügyi-, higiéniai-, és érzelmi nevelést célzó szocializációs gyakorlatokat, kommunikációs nevelést, a szülői-, családi-, és közösségi együttműködés keretében szervezett rendezvények, programok megvalósítását.

Határidő: 2012. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

d. Folytatni kell a szegregátumok és perifériás területeken élők biztonságát növelő önkormányzati bűnmegelőzési programok innovatív fejlesztését, és támogatni kell a helyi közösségek önvédő képességét növelő kezdeményezéseket, a tolerancia-erősítő, valamint a közterületek közösségi használatba vételét célzó programokat.

Határidő: 2012. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

e. Az IVS Anti-szegregációs Terv előttünk álló feladatainak tervezhetősége, ezen belül azon válságterületek és közösségek láthatóvá tétele érdekében, melyeket leginkább sújtja a szegénység és társadalmi kirekesztettség, lehetőség szerint a stratégiai tervezést támogató ún. „Települési Válság-térkép”-et kell létrehozni.

Határidő: 2012. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

3. Oktatás, képzés

a. „A hátrányos helyzetű tanulók elismerésére kidolgozott elvek alapján, tovább kell folytatni a Szolnok Megyei Jogú Város területén állandó lakóhellyel rendelkező tanulmányi, kulturális, művészeti, közösségi és sport területen kiemelkedő tevékenységet végző hátrányos helyzetű, elsősorban cigány/roma származású tanulók jutalmazását, - lehetőség szerint - évi egy alkalommal.

Határidő: 2012. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Oktatási intézmények vezetői

b. Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata integrációs és anti-szegregációs céljaival összhangban, meg kell vizsgálni egy települési „ integrációs szakmai díj” bevezetésének lehetőségét, a Szolnok városban állandó lakhellyel rendelkező halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók életkörülményeinek javításában, a rászorulóknak társadalmi hátrányainak kompenzálásában kiemelkedő teljesítményt nyújtó és példaértékű áldozatvállalást tanúsító szakemberek elismerésére, évi egy alkalommal.

Határidő: 2012. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

c. A cigány/roma tanulók érettségit adó középfokú oktatási intézményekbe való bekerülésének elősegítése céljából képességfejlesztő és tehetséggondozó felkészítő képzések kimunkálása, bevezetése, és a működő programok - kiemelten a TANODA – fenntarthatóságának támogatása, valamint felsőfokú képzésbe történő bejutást támogató rendszerek fejlesztése.

Határidő: 2012. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Valamennyi oktatási intézmény vezetője

d. Lehetőség szerint azon közoktatási intézményben, ahol jelentősebb számban tanulnak cigány/roma tanulók, el kell érni, hogy olyan cigány/roma származású, illetve romológus szakképzettséggel rendelkező szociális munkást, pedagógiai asszisztent vagy szabadidő szervezőt alkalmazzanak, akik közvetlenül is segíthetik a tanulni vágyó fiatalokat. Ezen humán-erőforrás rendelkezésre állásáig, a közcélú segítő asszisztensek települési alkalmazásával kell elősegíteni az oktatási célok teljesülését.

Határidő: 2012. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Valamennyi oktatási-nevelési intézmény vezetője

e. Ki kell dolgozni annak feltételrendszerét, hogy azon közoktatási intézményekben, ahol erre igény mutatkozik a cigány/roma nyelvi-, művészeti- és népismereti oktatás megszervezésre kerüljön.

Határidő: 2012. február 28., majd folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Valamennyi oktatási-nevelési intézmény vezetője

f. Tovább kell folytatni és a megkezdettek szerint, tájékoztató és szervező munkával elő kell segíteni az érintettek minél szélesebb körének részvételét az alábbi célcsoportok és célok vonatkozásában:

f.a./ 8 osztályt el nem végzett személyek motiválása az általános iskolai tanulmányaik befejezésére,

f.b./ valamint az ezt követő első szakma megszerzésére,

f.c./ cigány származású munkavállalókat alkalmazó vállalkozások támogatása,

f.d./ a szakmai gyakorlatot biztosító cégek ösztönzése.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

g. Tovább kell folytatni a horizontális együttműködést támogató adaptációk elterjedését, különösen a pedagógusok – lehetőleg akkreditált – romológiai továbbképzését, valamint a hospitalizáció, DIFER mérés képzési lehetőség és szükséges mérőeszközök bevezetésének vizsgálatát. A romológia képzést ki kell terjeszteni a középfokú oktatási intézményekre is.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

h. Tovább kell folytatni Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatához tartozó azon köztisztviselők, és közalkalmazottak, valamint a szolnoki szociális ellátásban dolgozók és a közfoglalkoztatásban foglalkoztatott segítők romológiai továbbképzését, akik munkájuk során kapcsolatba kerülnek cigány/ roma származású állampolgárokkal.

Határidő: 2012. február 28.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

i. Segíteni kell a gyermekszegénység és a gyermekek társadalmi kirekesztettségének visszaszorítását célzó, a szegénység átörökítésének megszakítását, a tanulási, nevelési problémák megelőzését, és a megfelelő környezet, támogató kapcsolatok, tudás és készségek korai fejlesztését végző programok - különösen a Biztos Kezdet Gyerekház projektek – működési stabilitását és megvalósulását.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

4. Foglalkoztatási célok eléréséhez szükséges eszközrendszer

a. Foglalkoztathatóság növelése érdekében a foglalkoztatás elősegítésében és a munkanélküliek ellátásában feladatokkal rendelkező intézményekkel és szervezetekkel szoros együttműködés további erősítése, az alábbi célok, prioritások tekintetében:

a.a./ felzárkóztató képzések

a.b./ esélyjavító motivációs, kommunikációs, munka-erőpiaci készségfejlesztő programok, családtámogatások,

a.c./ iskolarendszeren belüli felnőttképzésben és iskolarendszeren kívüli betanító, OKJ-s képzésben való részvétel,

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

b. Esélyegyenlőség biztosításához szükséges feltétel- és eszközrendszer kidolgozásának folytatása, kiemelt figyelemmel az alábbiakra:

- b.a./ pozitív példák bemutatása, amely mérsékelheti az intoleranciát,
- b.b./ határozottabb fellépés a negatív diszkrimináció ellen, a cigány/roma érdekképviselői szervezetek aktív közreműködésével,
- b.c./ kapcsolatfelvétel Szolnok Megyei Jogú Városban működő jelentősebb munkáltatókkal a cigány/roma lakosság foglalkoztatásnak élénkítése céljából, részvétel a munkáltatók érdekképviselői szerveinek fórumain,
- b.d./ a média bevonása kapcsán pozitív előremutató példák, események, sikeres pályázati programok bemutatása,
- b.e./ célcsoporti esélynövelő fórumok, az öngondoskodás szemléletének elterjedését támogató szociális rehabilitációs programok létrehozása cigány/roma civil szervezetek bevonásával.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

c. Foglalkoztatási szint emeléséhez szükséges feltételrendszer kidolgozása az alábbi prioritások vonatkozásában:

- c.a./ cigány/roma szervezetek felelősségvállalása a cigány/roma lakosság mozgósításában, a programban való bennmaradás biztosításában,
- c.b./ cigány/roma civil szervezetek megerősítése,
- c.c./ cigány/roma civil szervezetek mentori- (segítő), és önkéntes hálózatának kialakítása,
- c.d./ városfejlesztési beavatkozások során a helyi munka-intenzív szektorok bővítése,
- c.e./ a vállalkozóvá válás segítése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Szolnoki Kirendeltség és Szolgáltató Központ eszközrendszerének felhasználásával. A vállalkozni szándékozók részére tájékoztatók szervezése, szaktanácsadás biztosítása,
- c.f./ a cigányok/romák munkaerő-piaci integrációját támogató programok, pályázati lehetőségek feltárása.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

d./ A közfoglalkoztatás keretében történő munkavégzés támogatása és feltételrendszerének javítása mellett, - elsődlegesen a már működő és fenntartási kötelezettséget jelentő projekteket érintően - folytatni kell a foglalkoztatási szint emelése érdekében a közcélú foglalkoztatás új területeinek kutatását és szervezését, a cigány/roma szervezetek és mentorok támogató tevékenységének fokozásával.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

5. Informatika, kultúra, kommunikáció

a./ Elősegíteni és támogatni kell Szolnok városban a cigány/roma kultúra értékeinek és emlékeinek felmérését a Cigány Kisebbségi Önkormányzat, valamint civil szervezetek és aktivisták bevonásával. A felmért és összegyűjtött kulturális értékeket és emlékeket lehetőség szerint kiadványba kell foglalni.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Cigány Kisebbségi Önkormányzat

b. Meg kell vizsgálni a cigány/roma kulturális és nyelvi értékeket megjelenítő katalógusok elkészítésének lehetőségét, digitális rendszerbe történő rögzítését, továbbá Szolnok város honlapján cigány kisebbség értékeit tartalmazó, közérdekű információkat és programokat közvetítő integrált megjelenés lehetőségét.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Cigány Kisebbségi Önkormányzat

c. Szolnok városban jelentkező igények felmérését követően a cigány/roma kulturális - tehetségkutató, folklór, tematikus, szórakoztató - rendezvényeknek, lehetőség szerint a városi rendezvények körébe történő integrálásának elősegítése, a hagyományőrző csoportok nyilvános szerepléseihez szükséges eszközök és feltételek biztosításának támogatása.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Cigány Kisebbségi Önkormányzat

d. Cigány/roma írott sajtó terjesztése, bővítése annak érdekében, hogy minél több anyanyelvi érték és információ jusson el a lakossághoz, a cigány/roma programokat érintően, több pozitív példa és gyakorlat bemutatása.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Cigány Kisebbségi Önkormányzat

e. Közreműködés az Integrált Városfejlesztési Stratégia Nyugati Városrészi akcióterületén tervezett Kulturális Centrum és Közösségi Ház funkcionális kialakításában és működtetési koncepciójának kimunkálásában. Ennek során össze kell gyűjteni a modellezhető igények és elképzelések felmérését a cigány/roma kisebbségi érdekképviselők és civil fórumok bevonásával.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Cigány Kisebbségi Önkormányzat

6. Egészségügy

A halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, kiemelten a szegregált lakókörnyezetben élők egészségügyi állapotának javítása érdekében, az ingyenesen igénybe vehető egészségügyi szűréseken való részvétel ösztönzése, elősegítése. A szociálisan rászorulóknak számára helyben történő mobil szűrés feltételeinek biztosítása, valamint a hátrányos helyzetű közterületek közegészségügyi feladatainak, és közösségi környezettudatosságot javító akciók támogatása.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság

Cigány Kisebbségi Önkormányzat

7. Értékelés

a. Az Integrációs Munkabizottság által végzett éves munkát, valamint az Anti-szegregációs Terv feladatainak végrehajtását, illetőleg megvalósítását minden évben egy alkalommal értékelni kell.

Határidő: 2012. február 28., illetve folyamatosan

Felelős: a területért felelős alpolgármester

A végrehajtásban közreműködik:

Humán Igazgatóság

Integrációs Munkabizottság